GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 12 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 19, 1936 VOL.-METAI XX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Anglijos, Prancūzijos, Belgijos ir Italijos atstovai, susirinkę Londone, formaliai pripažino, kad Vokietija sauvališkai pasielgė sulaužydama Versalio ir Locarno sutartis.

Prancūzija griežtai reikalauja, kad Vokietija iš Reino zonos, kurią Versalio sutartis demilitarizavo, ištrauktų savo armiją, kurią įvedė kovo 7-tą. Prancūzai sako nenurimsią, iki nepriversią Vokietiją tą padaryti. Tuo tarpu Hitleris kovo 13-tą Karlsruhe pasakė kalbą, kurioje pareiškė, kad armijos iš Reino zonos neištrauksiąs.

Washingtono diplomatai stebisi vokiečių lenkų generalinių štabų artima kooperacija. Gal būt, lenkai tikisi, kad vokiečiams laimėjus karą jie gautų visą Lietuvą ir jei ne visą, tai bent gerą dalį Ukrainos dabar esančios po Sovietų Rusija. Tik klausimas, ar vokiečiai, išlošę karą, pirmiausia nenuluptų "skūros" patiems lenkams.

Ispanijoj radikalams paėmus valdžią į savo rankas, tikinčiųjų persekiojimai vėl prasidėjo.

Madrido, Sevilijos ir Malagos daugelis kunigų ir vienuolių apleidžia savo vietas, nes radikalai juos terorizuoja, degina bažnyčias ir vienuolynus. Katalikiškos mokyklos daugely vietų taip pat uždaromos, nes radikalai ir jas padegioja.

Tokia radikalų akcija gali privest prie fašistinės arba komunistinės diktatūros.

Paraguojaus provizorinė vyriausybė, kurios priešaky stovi pulkin. Rafael Franco, kovo 11-tą paskelbė griežtai diktatorišką režimą. Visą valdžią pasiima vasario 17-tos revoliucijos "liuosuotojų armija." Diktatoriškam režimui sustiprinti imami Italijos fašistinis ir Vokietijos nazinis kurpaliai. Pirmiausia diktatoriai paskelbė visų politinių partijų uždarymą, darbo unijų panaikinimą, spaudos, susirinkimų suvaržymus ir t. p.

ATVYKO PASAULIO LIET. SĄJUNGOS SEKRETORIUS

Kovo septintą išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes Pasaulio Lietuvių Sąjungos Sekretorius daktaras Leimonas. Jis kartu atsiveža Pasaulio Lietuvių Sąjungos jau paruoštą statutą, kuris bus patiektas Sąjungos nariams gyv. Jungt. Amerikos Valstybėse svarstymui. Kartu jis atsiveža kolekciją Lietuvos liaudies dirbinių ir suruoš lietuvių kolonijose parodas. Jis mano aplankyti visas lietuvių organizacijas, o taip pat tartis dėl sudarymo pasaulinio lietuvių muziejaus.

5000 gyventojų turėjo apleist namus. Materialiai nuostoliai gyventojams ir savivaldybei yra dideli. *DULP*

DIDELIS POTVYNIS KAUNE

Kaunas. — Associated Press pranešimu, kovo 11-tą laikinąją Lietuvos sostinę ištiko potvynis, kokių jos istorijoj vargu yra buvę.

Tiesa, pavasarį, laužant ledus, Nemunas dažnai pakyla, bet šį kartą jis pakilo net 20 pėdų virš savo normalio stovio. Vandeny papluko ne tik senasis miestas su Kauno Dvasine Seminarija, Rotušė, Katedra, bet ir naujojo miesto dalys su Laisvės Alėja buvo atsidūrę po vandeniu.

Santiago, Čili. — Kovo 14-tą orlaivio nelaimėj žuvo penki asmenys, tarp kurių randasi jaunavedžiai leit. Orlando Cepeda ir jo žmona.

KVIETIMAS Į LRKSA AUKSINIO JUBILIEJAUS SEIMĄ

Seimo Vieta ir Laikas

Paskutinysis Seimas, buvęs 1934 m. Newark, N. J., nutarė Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoj Auksinio Jubiliejaus Seimą laikyti **Chicago, Ill.**

Susitarus su LRKSA Chicagos apskričia ir pritarus Pildomajam Komitetui, oficialiai skelbiu, kad Jubiliejinis Seimas įvyks **birželio 29, 30 ir liepos 1 ir 2 dienomis, Morrison viešbutyje, Chicagos vidurmiestyje.**

Smulkmenišką Seimo programą paskelbs Seimo Rengimo Komitetas.

Kaip Rinkti Atstovus į Seimą

Šio reikalo neaiškinsiu, nes mūsų organizacijos konstitucija nurodo, kaip kuopa renka į Seimą atstovus ir kiek jų turi teisės rinkti. Kadangi ligšiol buvo paprotys prieš seimą paskelbti organe konstitucijos nurodymus apie Seimo sudėtį, todėl ir aš tai darau. Konstitucija sako:

1. Seimas susidarys iš teisėtai išrinktų kuopose delegatų ir Pildomojo Komiteto—Centro Valdybos narių.
2. Kiekviena geram stovyje ir nesuspenduota kuopa turi teisės siųsti Seiman delegatą.
3. Kuopa turinti daugiau 50 narių turi teisę rinkti atstovą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.
4. Kiekvienas veiklus ir geram stovyje narys, kuris yra išbuvęs metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau šešių mėnesių, turi teisės būti išrinktu delegatu į Seimą.
5. Delegatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių oficialiai teisėtam kuopos susirinkime nevėliau kaip 30 dienų prieš Susivienymo Seimą.
6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės savo duokles Susivienymo Centrui nevėliaus 30 dienų prieš Seimą.
7. Jeigu po rinkimui delegatas atsisakytų, kuopa turi teisę į jo vietą siųsti kitą delegatą, kuris laike rinkimų gavo daugiausia balsų pranešant apie tai Susivienymo Centrui.
8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turėt mandatą iš kuopos, kuri jį siunčia ir gali atstovauti tik savo kuopą, kurioj priklauso. Liudymas turi būti išrašytas tam tikroj blankoj, kurias kuopa gauna iš Centro Raštinės; liudyme turi būti kuopos pirmininko, raštininko parašai, taip pat kuopos antspauda. Mandatus kuopa išrašo su duplikatais, kurie siunčiami prieš Seimą Centro Raštinėn atstovų narystės stovio patikrinimui nevėliau 15 dienų prieš Seimą, o mandatų originalus delegatai atsiveža su savim į Seimą.
9. Suspenduotų kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu iki kuopa neatsiteis.

Renkant Seimo atstovus, prašau kuopų griežtai laikytis šių konstitucijos dėsnių, išpildant visus reikalavimus, kad susirinkus į Seimą nereiktų be reikalo ginčytis ir laiką aikvot.

Į Seimą Suvažiuokim Gausingai

Mūsų organizacijos Seimas šiemet bus nepaprastas. Jis bus jubiliejinis. Minėsime LRKSA penkiasdešimt metų sukaktuves. Dėl to visos kuopos yra prašomos prisiųsti savo atstovus. Kuo gausingesnis bus Seimas, tuo didenė bus jo reikšmė, tuo iškilmingiau paminėsime savo brangios organizacijos pusės šimtmečio sukaktį.

Seimas yra vyriausias LRKSA šeimininkas. Jis turi teisę taisyti konstituciją, leisti naujus įstatymus, liečiančius visos organizacijos reikalus ir narius. Jo žodis vienu ar kitu organizacijos klausimu yra paskutinis. Tad, labai svarbu, kad Seimai yra gausingi, kad kuo daugiausia kuopų atstovaujama.

Dažnai iškyla nepasitenkinimų Seimų nutarimais. Dėl to atsiranda ir nesusipratimų tarp Pildomojo Komiteto ir kuopų. Daug jų būt išvengta, jei visos kuopos, kurios tik gali, turėtų savo atstovus seimuose.

Ir kita yra Seimo gausingumo nauda: kuomet kuopos renka atstovus, jos svarsto organizacijos reikalus, galvoja apie naujus sumanymus, pagerinimus. Tuo būdu organizacijoj atsiranda daugiau gyvumo, susirūpinimo, Seimai susilaukia daugiau rimtesnių ir naudingesnių sumanymų. Kur to nėra, organizacijos reikalai kuopoms pasidaro lyg ir svetimi: nėra veikimo, nėra agitacijos, kuopos ima įrti, o nariai ima žiūrėti į organizaciją taip, kad tik iš jos gauti, bet visai nieko jai nebeduoti.

Seimai kuopas ir visus narius išjudina. Tai išeina LRKSA į sveikatą. Dėl to **aš nuoširdžiai raginu visas kuopas prisiųsti savo atstovus į Auksinio Jubiliejaus Seimą.**

Sumanymai

Kuopos visus savo sumanymus Seimui siunčia išanksto, gerokai prieš Seimą, Statutų Komisijai, kuri jau yra nurodžiusi ir savo adresą, būtent—Jurgis Tumasonis, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

Svarbu, kad Seiman suplauktų daug sumanymų, bet svarbiausia, kad jie būt geri.

Nereikia siųsti tokių sumanymų, kurie yra priešingi konstitucijos dėsniams. Taip pat neapsimoka siuntinėti ir tokių, kurie jau yra priimti kituose Seimuose ir konstitucijon įrašyti. Tai tik vargina komisijas ir aikvoja Seimų brangų laiką.

Svarstant įnešimus, reikia gerai įsiskaityti organizacijos konstituciją ir bent artimiausiųjų Seimų protokolus. Tuomet įnešimai išeis rimtesni ir tikslingesni.

Vienas iš svarbiausių klausimų Jubiliejiniame Seime iškils, tai Lėšų Fondas, kuris jau kelinti metai nebepadengia visų organizacijos administravimo reikalų, nors buvo stengiamasi visur laikytis taupumo. Reiks kalbėti plačiau ir apie jaunimo įtraukimą į Sus-mą ir bendrai apie veikimo išjudinimą. Juk kaip tik **Jubiliejiniame Seime tiks nustatyti tokias gaires, kurių laikantis organizacija imtų augti, bujoti ir dar didesnę naudą nešti mūsų tautai ir patiems nariams.**

Dėl to, svarstydami sumanymus, tuos klausimus turėkime galvoje.

Leonardas Šimutis,
LRKSA Prezidentas

RIAUŠĖS ISPANIJOJ NESILIAUJA

Madridas. — Kovo 13-tą Ispanijos ir Prancūzijos pasienio miestely Handaye radikalai padegė katalikų šv. Ignoto bažnyčią. Riaušių metu vienas policistas nukautas, keli kiti asmenys sužeisti.

Tą pačią dieną sostinės Madrido gatvėse radikalai surengė prieškatalikiškų demonstracijų, padegė keliatą bažnyčią ir vienuolynų. Taip pat užkūrė dešiniųjų laikraščio "La Nacion" patalpas. Laikraštis aštriau pakritikavo kairiųjų vyriausybę už prileidimą prie kruvinų riaušių, bažnyčių, vienuolynų ir kitokių įstaigų naikinimo.

Kuomet pradeda liepsnoti padegtos bažnyčios ir kitos įstaigos, palaidos gaujos puola plėšti bažnyklius gyventojus.

Ceros ir Zaragozos provincijų miestuose dešiniųjų ir kairiųjų susirėmimuose penki asmenys sužeisti.

Kovo 14-tą vyriausybė suėmė 200 fašistų, tarp kurių randasi buvusio diktatoriaus sūnus Primo de Rivera ir kiti fašistų organizacijos lyderiai.

Armijos vadai reikalauja, kad vyriausybė sutvarkytų padėtį, kitaip grąsina diktatūra.

NAUJA ITALŲ OFENSYVA

Asmara, Eritrea. — Kovo 13-tą pagal Sudano sieną italų kariuomenė pradėjo naują ofensyvą prieš etijopus.

Italai giriasi, kad ir šiaurės fronte jie stumiasi pirmyn.

Italijos kareiviai, žygiuodami pagal Sudano sieną, pastebi dažnykų, kokių jie savo gyvenime ki tol nebuvo matę. Upeliuose jie randa daugybes krokodilių, nedžiuose pastebi nepaprastai įvairių paukščių.

Kovo 14-tą italai suėmė ir sušaudė 18 etijopų, kurie vasario 13-tą užpuolė ir išskerdė 57 italus kelių statytojus.

Kovo 16-tą italų kariuomenės vadas generolas Pietro Badoglio pranešė savo vyriausybei, kad šiaurės fronte italų pusėje nukrito jų pačių orlaivis. Žuvo penki asmenys.

LRKSA JUBILIEJINIO VAJAUS EIGA

VAJAUS KAMPANIJA PAGYVĖJO, PASEKMĖS PADIDĖJO

Kai kurie vajaus veikėjai teisinosi, kad jiems darbą smarkiai sutrukdė dideli šalčiai ir gilūs sniegai. Jų nusiskundimai kai kam išrodė "nepamatuotais" ir net juokingais, bet jie vis tik buvo teisingi. Šalčiams praėjus, vėpūtiniams išnykus, vajaus kampanija žymiai pagyvėjo.

Sekmadienį, kovo 8-tą, 142 kuopos, Cleveland, Ohio, jubiliejinis ir vajaus vakaras tikrai pavyko. Jie ten sutraukė daug publikos, kalbėtojai išaiškino Susivienymo fraternalę, tautinę, kultūrinę ir religinę reikšmę ir paragino nepriklausančius prisirašyti. **Korespondentės Polos Glugodienės pranešimu, tą vakarą septyni kandidatai padarė "žygius" įstojimui. Bus ir daugiau.**

Da nėra žinių apie 165 kp., Kearny, N. J., rengto jubiliejinio ir vajaus vakaro pasekas. Tikime, kad ir ten jos yra geros.

Chicagos apskritis nejuokais sukruto vajaus reikalu. Jų organizatoriai reikalauja naujų pluoštų vajaus brošiūrėlių.

Kovo 29-tą 163 kp. Chicago, Ill., rengia didelį vajaus vakarą. Kuopos organizatoriai J. Butkus, Vincas Rūkštalis, poni Elena Mickeliūnienė, dr. J. P. Poška, finansų sekr. F. Stogiūtė ir pirmin. J. A. Mickeliūnas darbuojasi, kad tas vakaras duotų gerus rezultatus, ypač naujų narių gavimui.

160 kp. Chicago, Ill., kovo 15-tą sušaukė ekstra susirinkimą naujų narių gavimui. Pasekos tuo tarpu nežinomos.

187 kp. Frackville, Pa., balandžio 15-tą rengia pasilinksminimo vakarą, kurio svarbiausiu tikslu bus gauti naujų narių.

13 kuopa Baltimore, Md., varo smarkią propagandą naujų narių gavimui.

Kovo 15-tą 1-mos kuopos Edwardsville, Pa., mėnesiniam susirinkime kuopos organizatorius Antanas Muckus pristatė net 4 naujus kandidatus, kuriuos susirinkimas entuziastiškai priėmė.

Šiomi dienomis Centrui naujų kandidatų aplikacijų prisiuntė **48 kp. Cicero, Ill., 65 kp. Paterson, N. J., 67 kp. Racine, Wis., 222-81 kp. Norwood, Mass., 163 kp. Chicago, Ill.**

TRAGIŠKA PRINCO S. MDIVANI MIRTIS

Delray Beach, Florida. — Kovo 15-tą, žaidžiant polo, arklys mirtinai sužeidė princą Sergei Mdivani, 33 m. Jis mirė po 10 minučių nuo įspyrimo.

Jo brolis, buvęs Barbara Hutton vyras, princas Aleksis Mdivani keli mėnesiai atgal tragiškai žuvo automobiliaus nelaimėj, Ispanijoj.

Sergei paliko jauną žmoną, buvusią Louise Astor Van Alen iš Newport, R. I., kuri buvo persiskyrusi su jo broliu Aleksiu. Velionis Sergei anksčiau buvo vedęs ir persiskyręs su artistėm Pola Negri ir Mary McCarmick.

MRS. FINE MIRĖ DĖL APDEGIMO

Kovo 12-tą savo šeimynos namuose, Nanticoke, Pa., mirė Mrs. Margaret Croop Fine, 77 metų amžiaus, Luzerne apskrities teisėjo John S. Fine ir kitų 7 vaikų motina. Kovo 11-tą, verdant valgį, nuo gasinio pečiaus užsidegė jos drabužiai. Pasirgus virš paros laiko ji mirė nuo žaizdų.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA KUOPŲ DOMEI

Šiais metais Susiv. seimas įvyksta pabaigoje birželio mėn. ir dėlto jau būtų laikas kuopoms pagalvoti apie seimui įnešimus ir konstitucijos pataisymus, jeigu tokių rastūsi.

Susiv. konstitucijoje nustatyta tvarka, Susiv. seimui konstituciniai pataisymai, pasiūlymai, projektai turi būti kuopų svarstomi ir 90 dienų prieš seimą turi būti pasiųsti Statutų Komisijai, kuri juos sutvarkys ir 30 dienų prieš seimą paskelbs Susiv. organe visų Susiv. narių žiniai.

Taigi šiuomi raginamos visos kuopos savo įnešimus siųsti Statutų Komisijos sekretoriui: *J. Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.* iki kovo 20 dienos. Vėliau prisiųsti konstituciniai įnešimai bus be vertės.

Statutų Komisija

LRKSA 4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, kovo 29-tą, Šv. Trejybės parapijos svetainėj, Wilkes-Barre.

Pradžia 2 val. po pietų.

Artinasi 4-tos apskrities ir organo "Garso" išvažiavimas, kuris įvyks birželio 21-mą Sans Souci parke. Valdyba padarys pranešimą ir turėsime apsvarstyt, kaip tą išvažiavimą padaryt sekmingu.

Artinasi Jubiliejinis Seimas. Svarbu pasitart delegatų kelionės ir kitais reikalais.

Tat visos kuopos raginamos atsiųst savo delegatus į šį svarbų suvažiavimą.

Apskrities Valdyba:
Pirmin. *Juozas Venslauskas,*
Sekret. *Silvestras Pileckis.*

PITTSBURGH'O APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Įvyks kovo 29, 1936, Šv. Kazimiero parapijos kambariuose, tuojau po sumos 1 val. po pietų.

Malonėkit visos kuopos, priklausančios prie apskrities, atsiųst delegatus. Šis suvažiavimas yra svarbus, nes bus valdybos rinkimas, kadangi pereitą suvažiavimą nerinkta ir atidėta į šį suvažiavimą.

J. A. Tamkevičius

5 ANGLIAKASIAI ŽUVO, 5 SUŽEISTI

Wilkes-Barre, Penna. — Kovo 11 dieną Lehigh Valley anglies kompanijos Dorrance kasykloj įvyko gaso ekspliozija dėl kurios žuvo trys angliakasiai: Joseph Michaels, 30 m., John Krayson, 45 m., Zalindi Mossill, 40 m. Kiti du — Anthony Laskowski, 23 m., Benjamin Turner, 24 m., sunkiai apdegė. Eksplioijos priežastis nežinoma.

Kovo 12-tą gasų ekspliozija įvyko Glen Alden kompanijos Lance kasykloj. Čia žuvo lietuvis Jonas Vaitkevičius, 30 m., gyv. 713 W. Main St., Plymouth, ir John Ewalski, 39 m., gyv. 313 W. Shawnee Ave., Plymouth. Kiti trys sužeisti.

33,000 DARBININKŲ GRĮŽO DARBAN

New York. — Kovo 16-tą galutinai užsibaigė didnamių elevatorių patarnautojų ir statybos darbininkų streikas. 33,000 darbininkų vėl stojo darban. Unijos lyderiai patenkinti iškovotais laimėjimais.

Šiomis dienomis į Ameriką atvyko Lietuvos katalikiškos jaunuomenės vadai dr. Juozas Leimonas ir studentas J. B. Laučka. Dr. Leimonas taip pat yra Pasaulio Lietuvių Sąjungos sekretorius. Svečiai lankys kolonijas ir sakys prakalbas. Kiek mums žinoma, abu svečiu yra gabūs kalbėtojai ir savo pranešimais mokės užinteresuot plačią visuomenę.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LENKAMS VIS DA NEAIŠKUS PILSUDSKIO TESTAMENTAS

Paskutiniuoju laiku Amerikos spaudoje tilpo Varšuvos žinutė, kurioje Vilniaus priklausymas Lenkijai naujai argumentuojamas dar ir tuo, kad ten palaidota maršalo Pilsudskio širdis.

Panašus žinutės, ar straipsnelio, pasirodymas svetimoje spaudoje, lyg ir netiesioginiu būdu reikštų Lenkijos prašymą, kad lietuvių tauta išaiškintų jiems nesuprantamą Pilsudskio testamentą.

Nors jūs, lenkai, ir amžini mūs priešai, bet išaiškinsim. Ten, tiesą pasakius, nieko neaiškaus ir nėra, tačiau ištikro sunku yra jums suprasti Pilsudskio lietuviškai galvotą testamentą.

Nu, jisai sako: "Jei, jūs, lenkpalaikiai, nesugebėsite padoriu ir demokratišku preteksu užimti visą Lietuvą ligi Palangos, tai nejudinkite jų, lietuvių visai. Atiduokite jiems net Vilnių su lietuviškomis ir gudiškomis apylinkėmis. Tada jie bus stipresni ir sugebės geriau apsaugoti Baltijos jūrą nuo rusų, negu jūs iš Varšuvos." "Nepasitikėkite vokiška taika. Nedukite vokiečiams įsigalėti Baltijos pajūryje. Budėkite dėl Klaipėdos likimo netgi budriau, negu dėl Gdansko. Nes kai tik Baltijos jūra virs 'vokiečių bala,' Lenkijos savarankiškumo dienos bus suskaitytos."

Viskas aišku. Maršalas Pilsudskis žinojo, kad Lenkija nesugebės dasistumti prie Palangos, nes tautos priešakyje jau nebelieka lietuvių vadų. Vykdant Pilsudskio testamentą yra du keliai: ieškoti lietuvio vadovo, arba gražinti Lietuvai jos Vilnių ir visas lietuviškas apylinkes. Dėl pirmojo, tai netenka net abejoti, nes išsigimėlių pakalinija jau išsibaigė. Pilsudskis vietoje (Lenkijoje) taipgi tokio vado nenumatė ir laikydamasis prie antrojo punkto, kad Vilnius turi būti grąžintas Lietuvai, prašė padėti jo širdį Vilniuje. Prašydamas padėtį širdį Vilniuje tikėjo, kad Vilnius anksčiau ar vėliau teks lietuviams ir nors po mirčiai jį ilsėsis ne svetimoj, Lenkijos žemėj, bet savoj ir pas savuosius. Dedami po kojomis garbės vainikai ir puošiama ordinais krūtinė, sąžinės išmetinėjimo dėl parsidavimo svetimiesiems nenumalšina. Taip ir su Pilsudskiu.

Kalbamo straipsnelio korespondentas užmiršo, ar bent buvo neparanku, kartu paminėti ir tikrą Pilsudskio tautybę. Bet tai nieko. Mes lietuviškai galvodami darome išvadą, kad Lenkija smarkiau galėtų džiūgauti, jeigu Pilsudskis būtų pareiškęs norą jo širdį padėti arčiau Varšuvos, nes tuo būtų parodęs didesnį prisirišimą prie Lenkijos.

Nereikia daug kalbėti ir muilinti pasaulio politikams akių, įrodinėjant, kam Vilnius priklauso. 1920 metų spalių mėnesio 9 dieną padaryta lietuvių tautai žaizda Varšuvos ponai taipgi stengėsi užmaskuoti, sakydami, kad jie nesą kalti Suvalkų sutarties sulaužyme; visą kaltę mesdami "neklaužadai" gen. Želigovskiui, kaip žjusiam prieš Lenkijos norą ir norėjusį įteigti nepriklausomą Lenkijai valstybėlę, tai "Srodkowa Litwa." Bet žlugdo yla iš maišo ir šiandien jau viešai skelbiama, kad tai Pilsudskio nuopelnai ir apie "sukilėlius" nekalbama.

Kalbėkite, lenkai, kaip jūs norite, rašykite, kaip tik išmanote, bet pasaulis supranta daromas lietuvių tautai skriaudas. Jums tik Pilsudskio, o mums lietuviams Vilniuje yra šimtai brangių širdžių. Ten mūsų šventųjų grabai, ten mūsų patriarkų ir Vilniaus įkūrėjų kapai. Vilnius yra lietuvių tautos muziejus ir šventovė. Vilnius lietuvių tautos lopšys; mes ten gimėm ir til. ten atgimsim. Vilnius amžiais lietuvių buvo ir bus. Kur mes begyventum, bet šauksime visi vienu balsu, kad mes be Vilniaus nenurimsim! Mūsų mintys tenai amžinai plaukė ir plauks! Vilnius yra mūsų rytmetinė giesmė ir vakarinė malda.

Jau 15-ka metų, kaip mes šaukiame ir prašome pasaulio, vardan teisybės, padarytas lietuvių tautai skriaudas, padarytas skaudžias žaizdas atitaisyti — pagydyti. Lietuvis yra kantrus, nes jį svetimas jungas to išmokino, tačiau šio sunkaus kūno sužalojimo — išplėšimo širdies, pernešti negali. Lietuviui atsisakyti nuo Vilniaus, tas pats, kaip nuo gyvybės. Lietuvis svetimo nieko nenori, šventai jis gina tik savo teises ir rodo pasauliui jos skriaudikus. Greičiau, lenke, ugnis ledu pavirs, negu lietuvis atsisakys nuo savo teisėtų reikalavimų. Gali Lenkija įrodinėti ir sukinėtis, kaip tik nori, bet Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pilies Vilniuje nepavadins Lenkijos Kunigaikštienės Jadvygos pilimi. Neišplėš iš istorijos visų lapų apie lietuvių tautos praeitį, nes ją turime ir mes ir visos kitos tautos.

J. U-nys

UŽDARYTAS "NAUJASIS TILŽĖS KELEIVIS"

Tilžėje eilę metų ėjęs vienintėlis lietuviškas laikraštis "Naujasis Tilžės Keleivis" jau dvi savaitės kaip nebegali išeiti, nes jo redaktorei O. Vilimaitienei atimta teisė laikraštį redaguoti, o kitas redaktorius netvirtinamas. Be abejo, vokiečiai tyčia išrado visokiausių priekabių lietuviškam spaudos žodžiui Prūsų Lietuvoje užgniaužti.

LENKAMS NEPATINKA RADIO

Lenkai daugely vietų pradėjo bausti ūkininkus, kurie klauso Kauno programos. Itin jiems nepatinka, jei radio yra viešoje vietoje. Taip atimtas leidimas laikyti radio priimtuvą Punsko ir Petrikų skaityklų vedėjams. Tat padarė policija ir pašto viršininkas. Nepadėjo aiškinimas, kad aparatas yra buto savininko. Šis neteisėtas veiksmas skundžiamas teismui.

Pereitos savaitė pabaigoj daug Amerikos Jungtinių Valstybių gyventojų nukentėjo nuo potvynių. Toki nuostolingi potviniai įvyko daugely valstijų. Iki šiol užregistruota virš 40 žmonių aukų. Materialiai nuostoliai siekia milijonus dolerių.

Apžvalga

LIETUVOS DOROVĖS ATGAIVINIMO REIKALU

Amerikiečiams gerai žinomas Bažnyčios ir Tautos veikėjas J. E. vyskupas Būčys Lietuvos Katalikų Mokslininkų ir Mokslo Mėgėjų 2-ram suvažiavime, Kaune, laikė pakaitą apie Lietuvos dorovės atgaivinimo reikalą. Dienraštis "Rytas" jo paskaitos turinį taip paduoda:

"Mūsų tautos sąžinės veidrodis rodo, kad **pas mus dorovė smunka, ir smunka katastrofiškai.** Turėkim drąsos į tą veidrodį pažvelgti, kviečia Ekscelencija, ir jis pats tą liūdną padėtį imasi parodyti, nors su didžiai skaudančia širdimi.

"Ekscelencija, pats matęs skaudžių mūsų dorovinio pakrikimo reiškinių, deja, ne sporadiškų, su giliu liūdesiu ir gyvu susirūpinimu konstatuoja, kad dėl mūsų tautos dorovės smukimo itin kalti inteligentai.

"**Jau arti nelaimė,** įspėja Ganytojas: tautos nugarkaulį jau pagraužė tuberkulioza.

"Su nepaprastu, iš pačių širdies ir sielos gelmių plaukiančiu įsitikinimu ir įtikinamumu Ekscelencija įspėja: kas išdykauja su ugnim, tas nuo ugnies pražus. Jei leisim išdykauti dorovės klausimais, neteksim valstybinio nepriklausomumo, žlugs mūsų tautinė kultūra, bus nuostolis katalikybei; todėl turi sukrusti visi, kuriems rūpi valstybė ir tauta.

"Mūsų tautos gyvatą išlaikė dorasis elementas. Ekscelencija prisimena didįjį Marijampolės lietuvintoją Petrą Kriaučiūną. Svetur, sako, jis galėjo gauti gerą vietą, tačiau jam Lietuva buvo brangesnė už asmens reikalus. **Kas bus Lietuvai iš tokios asmenybės, kurią palauė pirmas pūstelėjimas? Kas tautai iš tokio žmogaus, kurį sugundo pirmas patogumas?..**

"Ganytojas iškelia sąjundžio, galingo ir visuotinio sąjūdžio reikalą, kuris atgimdytų dorovę, padarytų, kad Lietuva būtų sveika.

"Piktas visada agresyvus: jis aršiai puls jį puolančius. Užtad nevisi žmonės tiks šitam sąjūdžiui: reikės padaryti kunigų, vienuolių, pasaulininkų inteligentų atranką; reikės suburti žmones, kurie tikėjimą pareikš savo elgesiu ir gyvenimu.

"Ekscelencija siūlo, kad Katalikų Mokslo Akademija ištirtų tikrąją tautos dorovės būklę ir kreiptųsi tuo reikalu į visuomenę, pirmoj eilėj inteligentus. Būtų gražu, **kad Akademija kreiptųsi į Lietuvos Episkopatą, gautų jo palaiminimą ir tada išeitų į visuomenę,** kur visą darbą jau turėtų dirbti suburtos ir sukoordinuotos dvasininkų, inteligentų, jaunimo jėgos. Ekscelencija pasiūlo ir tokio turinio rezoliuciją, kurią paskum, prof. Pakšto ir adv. Tumėno kiek papildytą, suvažiavimas priima."

APIE DRAUSMĘ

Lietuvos savaitraštis "Darbininkas" rašo:

"Drausmė — sausas žodis. Daugelis norėtų niekad jo negirdėti. Žemos kultūros žmonėms, ūpo bei geidulių vergams jis yra stačiai baisus. Drausmė skamba kaip nemalonus vaistas, kurį drausmingi nedrausmingiems užrašo. Drausmė yra didelis dalykas gyvenime. Jeigu nebūtų drausmės arba drausmingų žmonių ir nedrausmingi gyventų, kaip jiems geriau išrodo, tai po kelių valandų ir jie patys suprastų, kad drausmė yra viena svarbiausių gėrybių žmogaus, o ypač jaunuolio gyvenime.

"Ir joks didesnis kūrybos darbas, joks karžygiškas žygis negalimas be drausmės. 'Kad gyventume ir laimėtume pasaulį, turime būti drausmingi,' sako profesorius Gesenas. Mat, kiekvienam žmogui reikia žemėje prigimties geidžiai palenkti aukštesniems idealams, religijai. Be to, reikia kurti sau galingas būdas, galinga asmenybė, kurios ir didžiausios pasaulio audros neįstengtų sugriauti. O šių dalykų, būdami nedrausmingais, neįgyvensim. Kaip drausmė padeda asmeniniame gyvenime, pažaboti žemas prigimties linkimas į blogą, taip ji, visuomenės gyvenime lygiai padeda suvaldyti savanaudiškus linkimus išsiveržti iš visuomeninio bei organisacinio gyvenimo. Taigi, be drausmės negalimas joks visuomeniškas bei organizacinis sugyvenimas. Organizacijos, kurios jos bebūtų, netekusios drausmės, lėyra, pakrinka, paskesta sąmyšio bei nebuities jūrėse. Nedrausmingi būdami, mes trukdome iš mūsų pačių tarpo pakilti stiprenioms asmenybėms, ar tai sudarydami tvirkinančią aplinkumą arba pakirsdami gyvesnę savo betvarkių nusistatymu nieko neklausyti—tik savęs, niekam nesilenkti—tik sau, nieko nemylėti—tik save. Neturėjimas drausmės, tai vienas didžiausių mūsų nelaimių, nepasisekimų bei apsivylimų šaltinis. Drausmingas bus tik tas, kas pats norės tokiu būti, kai mokės save valdyti ir paklusti kitiems."

MAINOSI LAIKAI IR ŽMONĖS

"Vienybė," polemizuodama su Kauno "Lietuvos Žiniomis" apie demokratiją ir fašizmą, padarė tokią pastabėlę:

"Supaisysi. Maža kas su kuo turi bendro. Anąmet, kai buvo rengiamasi Lietuvos Seimo rinkimų kampanijai, tai valstiečių liaudininkų vadai, norėdami sudaužyti krikščionių DEMOKRATŲ politinę mašiną, net su tautininkų vadais, Smetona ir Valdemaru, susitarė. Tai gali paliudyti rašytojas Puida, kurio bute tas liaudininkų ir tautininkų vadų 'kokusas' buvo.

"Na, ar tai buvo 'pakeliui' ponai Lietuvos Žinių redaktoriai?"

PASTABOS DĖL PASTABŲ

1. *Laikraštininko pavyzdis.* Pasiuntinybės pastabos dėl p. Roger Shaw straipsnio "Behind the Foreign News" susilaukė p. Shaw atsakymo; jis rašo taip:

"Brangus Pone Žadeiki:

Gavau Tamstos labai gabiai parašytą laišką, suteikusį man didelio susidomėjimo. Visi Tamstos paliesti klausimai vykusiai paaiškinti ir aš esu labai dėkingas už papildomas informacijas.

Savo laiku aš šiek-tiek studijavau lietuvių kalbą ryšium su sanskrito kalba, ir žinau jos reikšmę filologijoje.

Pavartojau žodį "Slavic" vien dėl to, kad jisai yra daugiau suprantamas mūsų skaitytojams.

Labai susidomėjau spausdiniu, kurį Tamsta man atsiuntei ir jį pasilaikysiu savo nuolatinei informacijai.

Aš esu tos nuomonės, kad Lenkija netinkamai pasielgė su Lietuva Vilniaus reikale, ir Tamstos pastabos dėl Klaipėdos yra vertos dėmesio. Apie Lietuvos armijos didumą pasinaudojau žiniomis iš vėliausio Pasaulinio Almanacho. Gerai žinau, kad Lietuva nėra agresyvi, ir kad jinai esanti sunkioje padėtyje.

Tikiu, kad, bendrai, mano žinios apie GPU yra teisingos, bent atžvilgiu tos 'hard-boiled' organizacijos pirmomis dienomis.

Teisybė, esu labai susidomėjęs Pabaltės valstybėmis ir mano jausmai Tamstos šalies atžvilgiu yra draugingiausi.

Didžiai inteligentiški laiškai, kaip Tamstos, yra ypatingai branginami mūsų redakcijoje.

Tamstos nuoširdus draugas,
ROGER SHAW."

Sąžiningas laikraštininkas ir nebando savo klaidų ginti, bet, priešingai: dėkingas už jo klaidų nurodymą.

2. Dėl mūsų pranešimo "Netikėti demokratybės gynėjai," kuriame buvo įspėjama, kad "bendrojo prunto" organizavimu lietuvių kolonijose užsiima vien bolševikai, kuriems "parūpo" demokratija ir net Lietuvos nepriklausomybė, bet tik kaipo meškerė talkininkams gaudyti ir kaipo laikinoji priemonė "proletariškai diktatūrai" progos bejieškant.

Amerikos lietuvių spauda, išskyrus komunistinę spaudą, kaip ir galima buvo tikėti, — pasisakė aiškiai prieš "bendro fronto" viliugingą agitaciją.

Lietuvos Pasiuntinybės
Informacijų Skyrius
Washington, D. C.

PRIEŠLIETUVIŠKA PROPAGANDA

Punske policininkų šeimų nariai platina atsišaukimus: šalin su Lietuva iš lietuvių kalba! Plakatėliai lipdomi ant tvorų ir net ant liet. mokyklų durų.

LENKIJA—PILSUČIZNA

Lenkų pilsudčikai, karštai gerbdami lietuvių išgamos Juozo Pilsudskio atmintį, jo pagarbai išgalvoja net keisčiausius absurdus.

Kaip jau visiems yra žinoma, jie buvo sumanę Vilnių pavadinti jo vardu: *Pilsuda.* Tiesa, oficialiai da to nepadarė, bet savo ruožtu Vilnių, užuot vadinus, kaip pirmiau dažnai tą darė, *Grod Gedymina* — "Gedimino Pilis," tai nūnai vadina *Grod Maršalka* Pilsudskiego—"Maršalo Pilsudskio Pilis." O dabar gi, paskiausiu laiku, kaip praneša, pašiepdamas tą sumanymą, lenkų katalikiškas savaitraštis *"Przewodnik Katolicki,"* leidžiamas New Britain, Conn., šių metų vasario 28 laidoje, tai tulas amerikietis lenkų rašėjas, karštas Pilsudskio gerbėjas, pataria Lenkijos lenkams, kad jie, Pilsudskio garbei, visą Lenkiją oficialiai pradėtų vadinti *Pilsudčizna.* Savaimi suprantama, kad jei lenkai savo "ojčizną" perkrikštytų Pilsudčizna, tai ir patys lenkai turėtų vadintis ne... "paliokais," bet... pilsudčikais.

Tas pats laikraštis "Przewodnik Katolicki," tik ankstyvesnėse laidose, pasiremdamas dokumentais, rašė ir tą, kad Juozas Pilsudskis, vesdamas pirmąją protestonką žmoną ir pats priėmė liuteronišką tikybą — oficialiai išsižadėjo katalikybės ir mirė kaip liuteronas. Vienok, kad galėjus jį palaidoti lenkų panteone — Krokuvos katalikiškoj katedroj, kur yra laidojami lenkų karaliai ir jų didvyriai, kada jau Pilsudskis buvo visiškai be sąmonės, pašaukė katalikų kunigą, kad jis malonėtų Pilsudskiui suteikti išrišimą. Bet toks išrišimas, sulig Bažnyčios mokslo, tik tada turi savo vertę, jei asmuo yra tikroj vienybėj su Katalikų Bažnyčia.

K. Vidikauskas

VISUOTINO SEIMO REIKALU

Pereitų 1935 metų vienam "Garso" numery tilpo Jono Čelkio Morkūno straipsnelis, kuriame buvo nurodyta Amerikos lietuviams katalikams visuotino suvažiavimo bei seimo reikalingumas.

Iki šiol, berods, daugiau niekas tame reikale neprisiminė. Taip išrodo, kad jau mūsų visi reikalai taip sutvarkyti, kad nei kalbėti daugiau apie juos nereikia.

Aš su p. Morkūno mintimis sutinku ir mielu noru jas remiu. Man ir taip atrodo, kad Amerikos lietuviams katalikams toks seimas būtinai reikalingas ir būtų naudingas.

Nekartą tenka matyti spaudoje kai kurių mūsų veikėjų bei vadų susirūpinimas mūsų jaunimu; jie kalba ir šūkauja, kad mūsų jaunimas žūsta ištautėjimo bangose. Kalbama ir rašoma apie tai ir perdaug, bet realaus darbo permaža. Katalikiška spauda visai silpnai platinama.

Į tą seimą reikia suvadyti gerb. dvasios vadus-kunigus, daktarus, advokatus, teisėjus, žurnalistus, mokytojus, mokytojas, profesorius, kompozitorius, vargoninkus, meno mėgėjus, organizacijų valdybas, visų kolonijų veikėjus ir korespondentus ir tt. Visi suvažiavę pasitarę geriau galėtume visus reikalus sutvarkyti.

Liberalai, prisidengę tautos gerove, visose kolonijose pradėjo šūkauti apie vienybę. Gerai mąstantis katalikas lengvai gali suprasti tą viską, ką liberalas mano padaryti tos vienybės vardan. Jam ne tiek tautos gerovė rūpi, kiek mūsų jaunuomenė patraukti į savo pusę. Katalikų visuomenė daugiausia pasidarbavo dėl tautos gerovės, tad ir toliau mes katalikai amerikiečiai neprivalome klausyti liberalų tuščio šūkavimo, bet eiti tiesiu keliu prie užbrėžto tikslo ir dirbti dėl tėvynės Lietuvos gerovės. O jei liberalas nori ištikro dirbti dėl Lietuvos gerovės, tegu tą parodo tikru darbu.

P. Zavorskas

DAKTARAS JUOZAS LEIMONAS

Kovo mėnesio vidury mus lankyti atvyksta Lietuvos katalikų veikėjais, Pasaulio Lietuvių Sąjungos sekretorius, Dr. Juozas Leimonas. Mūsų tėvynės gerovei jis yra daug nuveikęs, Lietuvos katalikų visuomeniniame darbe užima labai svarbią vietą. Jis tą pasiekė nelengvai, tik savo nepalaužiamu pasirįžimu, nepaprasta energija, gilia išmintimi, dideliu darbštumu ir dvasios kilnumu, nugalėdamas didelius sunkumus ir kliūtis.

Juozas Leimonas gimė rugpiūčio 23 d. 1900 m. Daugirdiškės dvare, Gudelių valsčiuje, Marijampolės apskrity. Jo tėvas buvo kalvis dvaro kumetyne, kur rūpestingai, sunkiai ir ilgai dirbdavo šeimos pramaitinimui. Sulaukus jam mokyklinio amžiaus, tėvas persikėlė į Ivoniškio dvarą, prie pat Gudelių bažnytkaimio, kur irgi užsiėmė kalvyste.

Į pradžios mokyklą reikėdavo pėsčiam eiti apie keturis kilometrus; maždaug vienas kilometras buvo miško. Nei žiemą sniegas, nei kitais laikais purvas, baimė ir kiti nepatogumai nesulaikydavo jo nuo lankymo mokyklos. Ir baigė mokyklą aukščiausiais pažymėjimais.

Tėvų rūpesniu, per gimines, 1913 m. jaunasis Leimonas gavo darbą Udrijos valsčiaus raštinėj, kur ištisus metus išdirbo be atlyginimo.

Ištrėmime. Tas Udrijoj neilgai tęsėsi. Didysis karas užėjo. 1915 m. vokiečių kariuomenė jau visą Lietuvą užėmė, o su besitraukiančia rusų kariuomene išvyko ir daug žmonių į ištrėmimą. Beklaidžiodamas apsistojo Rezaniaus mieste, centralinėj Rusijoj.

Kadangi turėjo patyrimo raštinės darbe, tai besiteiraujant įstaigose tuoj gavo darbo vienoj priemiesčio policijos nuovadoj.

"Lietuvių Balse" užtikęs žinią, kad Petrapily atidaromi Lietuvių Bendrojo Lavinimosi Kursai, vyko į Petrapilį.

Atidarius kursus, Leimonas į septynius mėnesius perėjo trijų klasių (metų) kursą ir sekmingai išlaikė kvotimus į ketvirtąją realinės gimnazijos klasę.

Įstojęs į gimnaziją, pradėjo aktyviau dalyvauti moksleivių ateitininkų veikime, rašinėjo į jų laikraštėlį, lankė ir mokino tremtinius lietuvius darbininkus.

Taip besimokinant ir besidarbuojant užėjo 1917 m. revoliucija. Pradžioj, pašalino carą, pakeitė valdžią. Kaipo pasekmė, Rusijoj gyvenimas labiau apiřo. Su kelių šimtų lietuvių mokinių grupe spalių 20 d. 1917 m. išvyko į Šiaurės Kaukazą, kur nebuvo tokia didelė stoka maisto. Keliavo apie dvi savaiti.

Kaukaze. Leimonas su viena grupe moksleivių apsistojo Ekaterinodare, kur įstojo į realinės gimnazijos penktąją klasę. Jis čia uoliai dayvavo ir moksleivių ateitininkų darbuotėj, eidamas ir valdyboj pareigas. Kartu su kitais čia ateitininkais jis įkūrė religinį filosofinį ratelį, kurs iš visų gimnazijoj esamų ratelių buvo pats skaitlingiausias nariais. Jis buvo to ratelio pirmininku.

Baisūs persekiojimai. Kovo 1 d. 1918 m. Ekaterinodarą užėmė bolševikai. Tada ateitininkams prisiėjo pergyventi baisius persekiojimus, netik nuo bolševikų, bet ir nuo socialistinio nusistatymo lietuvių moksleivių aušrininkų. Ateitininkai šiuo laiku dar uoliau pasidarbavo ir suorganizavo lietuvius tremtinius į krikščioniškas organizacijas atsparai prieš bolševikus. Sunkus, sūkūringas gyvenimas, įtemptas ir neramus darbas, maisto stoka dar labiau pakirto ir taip nestiprią Leimono sveikatą. Neįstengė jau ir gimnazijos lankyti. Geradarių dėka, išvyko į Juodųjų jūrų kurortą Gelendziką gydytis. Čia per vasarą gerokai atitaisė savo pairusią sveikatą.

Į tėviškę. Neužilgo susidarė galimybė vykti Lietuvon. Leimonas su keliais draugais tuoj ir iškeliavo. Kelionė, varginga ir pavojinga, truko net pusantro mėnesio. Rugsėjo mėnesio pabaigoj, 1918 m., pribuvo į savo tėviškę, į savųjų tarpą Rudenų kaime, Gudelių valsčiuje. Tai buvo nepaprastai jausmingas susitikimas su tėveliais, broliais, seserimis, kurie jau mažai beturėjo vilties Juozą vėl matyti.

1919 m. jį išrinko L. K. moksleivių ateitininkų centro valdyba sekretoriumi, paskui pirmininku. 1920 m. jį išrinko į L. K. J. Pavasario Sąjungos Centro valdybą sekretoriumi. Jis aktyviai dalyvavo ir platesniame lietuvių katalikų visuomeniniame darbe. Ir tada jis buvo vos 19 metų amžiaus.

Savanoris karo lauke. Sunkiais Lietuvai 1920 m. Leimonas pasitraukė iš kitų pareigų ir su savanorių būreliu išvyko į karo frontą. Buvo ties Varėna, paskui ties Valkininkais priešakinėse pozicijose, kovose su lenkais.

1921 ir 1922 m. dirbo, kaipo karys, Vyriausiame kariuomenės štabe, Kaune. Čia per šešis mėnesius perėjo šeštos, septintos ir aštuntos gimnazijos klasių (3 metų) kursą ir išlaikė kvotimus. Kad tą atsiekti, prisiėjo kartais ir 24 valandas be poilsio dirbti. Bet tam sykiui ir sveikatai daug pakenkė.

Studentas ir visuomenininkas. 1922 m. rudenį Leimonas pasiliuosavo iš kariuomenės ir įstojo į universitetą; atsidavė mokslui ir visuomeniniam darbui. 1923 m. jis įėjo į Katalikų Veikimo Centro valdybą.

1923 m. rudenį jis išvyko į Šveicariją ir įstojo į Friburgo universitetą studijuoti ekonominius ir politinius mokslus. Jis ir ten būdamas, nors užimtas mokslu ir nesveikatos kankinamas, rado laiko dalyvauti visuomeniniame darbe: buvo Friburgo studentų Ateitininkų Draugovės pirmininku, Friburgo Lietuvių Studentų Dr-jos "Lituania" pirmininku ir Šveicarijoj Studijuojančių Lietuvių Studentų Dr-jos pirmininku. Tame universitete kai kurie amerikiečiai studijavo. Lapkričio 26 d. 1927 m. Leimonas gavo ekonominių ir politinių mokslų daktaro laipsnį.

Dar nebaigus studijų Šveicarijoj, 1927 m. vasarą, Leimonas buvo išrinktas Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininku, kuriuo išbuvo du metu. Tais pat metais jį išrinko Ateitininkų Susišelpimo Fondo Centro valdybon, kur be pertraukos tebeina pareigas. Buvo Ateitininkų Rūmų Statymo Komitete. Prie šių gražių rūmų pastatymo amerikiečiai daug savo aukomis prisidėjo. 1928 m. pabaigoj Dr. Leimonas išrenkamas Liet. Kat. Jaunimo Pavasario Sąjungos pirmininku, gi persiorganizavus į L. K. J. Pavasario Federaciją, jos pirmininku, kurias pareigas ligi šiol tebeina. 1930 m. ir 1935 m. jis išrenkamas Ateitininkų Vyriausios Tarybos nariu. 1927 m. Dr. Leimonas, kartu su p. E. Turausku, redagavo katalikų dienraštį "Rytą." 1928 m., kaipo valstybės stipendininkas, stojo tarnauti Finansų Ministerijos Mokesčių Departamentan Referentu. 1932 m. dėl aktingo dalyvavimo katalikų visuomeniniame veikime, turėjo iš tarnybos pasitraukti. Po pavykusio Pavasarininkų Marijampolės Rajono Kongreso buvo suarestuotas kartu su prof. dr. Juozu Eretu ir prof. Pr. Dovydaičiu. Sunkiųjų darbų kalėjime išbuvo tris mėnesius. Išėjęs iš kalėjimo dr.

"KRISTUS IR MOTERS"

Parašė: DANIEL A. LORD, S. J. Vertė BASTŪNAS

(Kun. J. Karaliaus premijuotas vertimas)

Ir priežodis sako, kad Dievas, moterį sutverdamas, josios širdį užrakinęs aukso raktu ir pametęs raktą.

Iš tiesų, kiekvieno žmogaus širdies durys visiems kitiems užrakintos. Kiekvieno žmogaus širdis — tai kambarys, kurio slenkstį niekas niekados negali peržengti. Dulkių saujelė, nuo viso pasaulio atskirta, jos giliausi jausmai, jos prakilniausi troškimai ir karščiausi sopuliai amžinai pasilieka anapus slenksčio. Nieks kits jais negali pasidalinti. Tai širdies nuosavybė. Mes savo paviršutinius jausmus, tuos akymirksnio džiaugsmus, galime ir gan gerai mokame išreikšti; bet tie dalykai, kurie mums daugiausia reiškia, mus arčiausia liečia, amžinai pasilieka širdies gilumoj. Niekados apie juos nė neišsitariame; negalėtume, kad ir norėtume. Tikra meilė, gilus skausmas, didis džiaugsmas mums žadą atima ir mus palieka nebyliais.

Jautrios ir prakilnios širdies žmonių pasaulis devynias galybes pažino. Poetai savo meilės ir skausmų gilumą atjautė, pergyveno, iškentėjo; ir jų būtybę sugavę, savo rankomis poezijoje išstatė visam pasauliui visados matyti, jausti, ir su jų patyrimais ir skausmais susipažinti. Dramaturgai ir rašytojai, šiurkščiais pirštais savo širdis ir jų giliausias paslaptis atskleidę, scenoje visuomenei parodai pastatė. Muzikantų skausmai ir sopuliai, nežemiškų armonijų simfonijoje radę žadą, pravirko ir savo pravertą širdį pasauliui pavedė. Vyrai kai kada savo aukščiausius troškimus, giliausias paslaptis savo dienynuose žmonėms palieka.

Bet iš šimto tokių, kurie dramoje, poezijoje, apysakoje ar giesmėje savo širdies paslaptis žmonijai paliko, vos tik kokia viena buvo moteriškė, kuri taip padarė ar sugebėjo padaryti. Nuo pat pasaulio pradžios, vyrai bandė moteries širdies jausmus poezijoj ar muzikoj atpasakoti (rods jie patys tų jausmų nors pragiedrulį pažino); bet kai skaitome tas poezijas, kai klausomės tos muzikos, matome, kad dažniausia net ir tų garsiausių rašytojų poezijos ir simfonijos vos ne vos tik moteries širdies kevalą paliečia.

Kad moteris savo jausmus ir savo troškimus literatūroje žmonijai išreikštų, tai retenybė. Josios širdis neprieinama šventovė, užantspauduota skrynia, paslėptas darželis ir apsaugotas nuo svetimų akių. Ar tai iš kuklumo, ar iš baimės, moteris taip sargiai saugoja savo širdies giliausius jausmus, kad nieks kits ne tiktai ką jų nebepažįsta, bet net ir nežino. Ji su nieku savo širdies jausmais nesidalina.

Kas josios širdį pažįsta?

Kas, jei ne vien tik pati mergelė žino, kaip ir ką ji jaučia, kai josios ištekėjimo diena artinasi ir kai pradeda suprasti, ką tai reiškia visą savo ateitį ir laimę į kito rankas pavesti ir beveik visai svetimam pasitikėti? Jokia seselė, kiek esu skaitęs ar girdėjęs, nėra pasakius, nei rašte nepalikus, ką ji jautė, kokius jausmus josios šypsena nuo visų akių užslėpė, kai, amžinus prižadus darydama, ėjo pasitiktų savo nematomo sužadėtinio.

Rašytojai mums puikiai aprašė motinystę ir poetai nupiešė kuo gražiausias Madonas; bet kuri motina, iš tikrųjų, galėjo, su tokiu šaltu ir žingeidžiu pasauliu pasidalyti ta garbe, ta gilia ramybe, tuo švento nuveikimo jausmu, ta prakilnia motinos meile, kuri ūmai išsiliejo, kai pirmgimis kūdikėlis buvo prie josios sunkiai alsuojančios krūtinės prispaustas? Kunigai bandė išreikšti savo jausmus primicijų dienoje; bet veltui. Sumenkus ir kokia nusususia skarele apsimetusi, pirmoj lomkoj klūpojanti mamytė, motinėlė, nuostabiai bežiūrėdama, kai josios numylėtas sūnelis pirmą kartą Dievą ant altoriaus iš dangaus pasišaukia, tampa visai bežadė. Žodžiai negali širdies jausmų išreikšti. Prakilniausia poezija visai šabloniškai širdies jausmus išreiškia. Ir nors devynias galybes turime stovylų stovylėlių, Sopulingos Motinos savo nukankintą Sūnų ant savo rankų belaikančios, nei Kristaus Motina, nei jokia kita viengimio sūnaus nustojus motina niekados neišpasakojo savo širdies sopulio toje baisingoje persikyrimo valandoje.

Savo aukščiausiame džiaugsme, giliausiame skausme, savo didžiausioje linksmybėje, karščiausioje sopulystėje, moteries širdis nuošali, viena. Toli gražu, joks vyras josios nesupranta... nei tas, kurs mano geriausia ją suprantąs.

Nieks nesupranta

Vienok, nuošalumas ne tiktai liūdnas, bet ir pavojingas. Užčiaupti ir užtvenkti jausmai pavojingi ir neretai nuodingi. Mūsų prigimtis verkiamai reikalauja bendro draugiškumo. Žmogui nenaturalu nuošalume gyventi; atsiskyrėliu būti; nes Dievas matė, kad žmogus būtinai turi turėti draugų, ar nors pažįstamų, su kuriais jis galėtų pasidalyti savo vidujiniu gyvenimu ir kurie jam į talką stotų ir jam naštą panėšėtų ar nors palengvintų.

O moterims, vienok, maža to draugiškumo tenka patirti, juo pasinaudoti. Vyras, iš prigimties josios draugas, vis užsiėmęs, vis darbu pragyvenimui susirūpinęs, labai mažai laiko tebeturi jai pašvęsti, ja susirūpinti, su ja gerai susipažinti. Net kultūringiausiame ir civilizuotame žmoguje glūdi nors kibirkštėlė medžiotojo, ryte išeinančio į kovą su šeimos priešais, ir vakare šeimai valgiu apsunkintais pečiais sugrįžtančio.

Tas nuobodus ir diena iš dienos toks pats, be jokio įvairumo, užsiėmimas tiesiog numarina visus jo sielos prakilnesnius jausmus, jautresnes užuojautas ir aukštesnius linkimus. Vyrai dažniausia taip užimti pragyvenimo kova ir savo mylimųjų rūpestimi, sirūpinusius, šaltus, nuošalius, nuožmius ir neprieinamus. Jie moteries minčių nesupranta, moteries jausmų neatjaučia. Kuo geriausias vyras, kuo paklusniausias sūnus, kuo ištikimiausias brolis vis šeimos medžiotojas ir gynėjas; o medžioklė ir mušytynės, kad ir savo švelniausioj formoj, nieko bendra neturi su kuklumu, suprátimu ar užuojauta, ko moteries širdis reikalauja.

Be to, moteries širdį Dievas kuklumu ir drovumu taip apšarvojo, kad ji drovisi artimų pažinčių, ir retai kam savo širdies duris praveria. Vyrai, ji jaučia, josios nesupras. O kiti gan žiaurūs tą jos atvirumą išnaudoti. Skaudus ir liūdnas patyrimas ją pamokė, kiek ji gali pasitikėti ne tiktai pažįstamais, bet net ir kuo artimiausiu širdies draugu.

Ar yra toks žmogus, kurs galėtų ją suprasti?

"Ar yra pasauly toks žmogus, kuris mus suprastų, užjaustų ir į mūsų širdis savo širdimi atsiliepty?"

Tas klausimas kiekvienos moteries širdį kniečia. Tas klausimas gimdo visą romanų ilgesį, kuris tiek reiškia moteries gyvenime; ilgesį, kurs nemiršta nuo ankstaus mergystės ryto net iki vėlos subrendimo prieblandos. To ilgesio išpildymas, žinoma, būtų tobulas žmogus, kuris jų svajonių ir prisipažinimų klausytų, bet jų neišnaudotų, kuris jų veik nesuprantamas širdis suprastų, bet jas nekvaršintų, kuris jas užjaustų, bet neišduotų, kuris stipria, bet tuo pat kartu ir švelnia ranka joms suteiktų pagelbą ir saugumą.

Moteries nuošali širdis nenuilstamai ieško to tobulo žmogaus. Ar yra toks žmogus? Ilgai, ilgai tokio žmogaus pasaulyje nebuvo. Dabar, ačiū Dievui, yra žmogus, kuriuo moters gali pasitikėti, kuris supranta jas geriau, negu jos pačios savę supranta, kuris įgyvendina, iki paskutinio krislelio, tą tobulybę, kurią moterys savo širdyse besinešioja; kuris prakilnus, bet nuolankus, visados kantrus, visados artus, kuris moteris taip gerai pažįsta, kad joms veik visai nėr reikalo savo paslaptis prisipažinti, ir kuris išriša visus jų klausimus, kuriuos jos Jam atneša — tai Jėzus Kristus.

Per ištisą savo gyvenimą

Rašytojai kartais liudija, būk moters veik nieko bendra neturėjusios su Kristumi. Tai visai nesuprantamas ir tiesiog iš piršto iščiulptas išsireiškimas. Kartą tie rašytojai įrodinėja, kai Jis prie šulinio atsisėdęs, su samaritone kalbėjo. Jo mokytiniai buvo gerokai nustebinti. Tokio plauko rašytojai visai pamiršta, kad Apaštalai ir Jo sekėjai būtų buvę nemažiau nustebinti, jei jie Jį būtų pamatę besikalbantį su samaritonu. Samaritonai buvo žydų neapkenčiami priešai, su kuriais žydai nieko bendra neturėdavo ir niekados su jais net nė nekalbėdavo. Iš tikrųjų, Apaštalai, kurie su Juo taip glaudžiai begyveno, vargiai būtų nustebę, kad Jis šiai moteriškei pagelbos ranką ištiesė ir ne tik su ja kalbėjo, bet jos ir pasigailėjo. Jie niekados nebuvo Jį matę kitaip su moterimis pasielgiantį. Vėliau jiems teko girdėti Jį aštriai kalbantį į pagonę; bet Jis tai darė, kad sugėdintų netikinčius žydus, parodydamas, jog jie negali nė tai pagonei tikėjimu prilygti.

Moters dažnai bevaikštinėja po Kristaus gyvenimo lapus. Jos neretai labai arti Jo, Jo draugystėj, vaidindamos Jo gyvenimo apysakoj svarbias ir daug reiškiančias roles. Josios nuolatos Jo meilės ir malonės susilaukia.

Moterys buvo Jo ištikimos sekėjos. Jo uoliausios draugės, kurios Jame rado savo ištikimą užtarėją ir gerą globėją. Kristaus su moterimis pasielgimas, tai tik viena tų gražių ir raminančių

Leimonas atsidavė vien katalikų akcijos darbui, daugiausia tai eidamas Katalikų Veikimo Centro reikalų vedėjo pareigas ir vadovaudamas Pavasario Federacijos judėjimui.

Jis atstovavo KVC dviejuose tarptautiniuose katalikų kongresuose, ir abiejuose kongresuose buvo išrinktas į tarptautinius komitetus. Lietuvos katalikų jaunimą jis atstovavo Belgijos jaunimo kongrese Briuselio mieste.

1935 m. vasarą įvykusiame pirmame Pasaulio Lietuvių Kongrese dr. Leimonas tapo išrinktas į Pasaulio Lietuvių Sąjungos valdybą, kurioje eina sekretoriaus pareigas.

Dr. Leimonas nuolat rašinėja į įvairius katalikiškus laikraščius ir žurnalus; yra prisidėjęs prie kai kurių redagavimo.

Gruodžio 31 d. 1932 m. jis vedė studentę ateitininkę Stasę Lukoševičiūtę. Dabar augina ir gražiai auklėja sūnelį Romualdą.

Dr. Leimonas yra kuklaus, mąstančio, neišsemiamos energijos darbininko typo žmogaus. Tuštumo jis nemėgsta, bet prie gražaus, gilaus humoro yra palinkęs. Kalba greitai ir skiandžiai, bet galvojančiai. Greit kalboj užsidega entuzijazmu ir kitus tuo nuteikia. Jis, kaip katalikas visuomeninikas, savo nusistatyme yra tiesus, griežtas, nepalenkia-

PAVASARININKŲ ATSTOVAI JAU AMERIKOJ

New Yorką Pasiekė Kovo 16-tą Dr. Juozas Leimonas

"Pavasario" Sąjungos atstovai Dr. Juozas Leimonas — Vyriausias "Pavasario" Federacijos vadas, ir J. B. Laučka, įžymus jaunimo veikėjas laivu "Europa" pasiekė New Yorką kovo 16 d. Kartu atsivežė gražių ir gausingą pavasarininkų rankdarbių parodą, taipgi filmų iš Lietuvos gyvenimo ir jaunimo veikimo.

Jie turi Katalikų Veikimo Centro ir Lietuvos Episkopato rekomendacijas.

Kadangi jie atvyksta Lietuvos Vyčių organizacijos kviečiami, tad jie ir aplankys visas Vyčių kuopas bei kitas vietas su užkvietimais. Jų atsilankymo tikslas, tai sustiprinti ir išjudinti Vyčių ir apskritai Amerikos katalikų jaunimo veikimą ir užmegsti dar artimesnius bendradarbiavimo ryšius tarpe Lietuvos ir Amerikos jaunimo.

Dr. J. Leimonas, būdamas K. V. C. generaliu sekretoriumi ir apskritai vienu iš įžymiausių katalikų veikėjų Lietuvoje, dės pastangas suartinti ir subendrinti KVC ir A. L. R. K. Federacijos veikimą.

Pavasarininkų atsilankymą Amerikoje ir maršrutą po kolonijas nuoširdžiai užgyrė pereitų metų A. L. R. K. Federacijos 25-asis Kongresas Philadelphijoj ir A. L. R. K. Kunigų Vienybė pasižadant visais galimais būdais remti šį gražų žygį.

Pavasarininkų Maršrutas

Pavasarininkų maršrutas po kolonijas prasidės kovo 21 d. Naujoj Anglijoj, kur jis lankys kolonijas iki Velykų.

Balandžio 13 d. iki 26 d. — New Yorko ir New Jersey apskritis.

Balandžio 27 d. — 100 kp. Amsterdam, N. Y.

Balandžio 28 ir 29* dd. — 93 kp., Rochester, N. Y.

Balandžio 30 d.—Niagara Falls, N. Y.

Gegužės 1—2* dd. — 25 kp., Cleveland, Ohio.

Gegužės 3*—4 dd. — 102 kp., Detroit, Mich.

Gegužės 5*— dd. — 55 kp., E. Chicago, Ill.

Gegužės 6—21 dd. — Chicagos apskritis ir Rockford, Ill.

Gegužės 22—23* dd. — 38 kp., Kenosha, Wis.

Gegužės 24* d. — 51 kp., Sheboygan, Wisc.

Gegužės 25, 26* ir 27 dd. — 66 kp., Omaha, Nebraska.

Gegužės 28* d.—28 kp., Springfield, Ill.

Gegužės 29—30* dd. — 85 kp., Westville, Ill.

Gegužės 31* ir birželio 1 dd. — 96 kp., Dayton, Ohio.

Birželio 2* d.—126 kp., Springfield, Ohio.

Birželio 3* d.—125 kp., Columbus, Ohio.

Birželio 4—5* d. d. — 11 kp. Homestead, Pa.

Birželio 6 d. — Pennsylvanijos valstija ir kitos kolonijos su užkvietimais.

*) Numatytos paprogiausios dienos parengimams ir tt.

GAISRAI ŠIAULIUOSE

Šiauliuose vėl įvyko nauji gaisrai. Vasario 24 d. vakare užsidegė pil. Lipšico, gyv. Varpo gt. 40 nr., daržinė ir kūtė, buvę po vienu stogu. Per gaisrą sudegė visas trobesys, aiklys ir įvairūs padargai.

Apie 1 val. naktį užsidegė karo avijacijos eskadrės medinis garažas, esąs Viršinko g. Garažas visai sudegė, o jame buvęs sunkvežimis smarkiai apdegė.

Apie 7 val. ryto užsidegė Kužių g. esanti Ravinavičiaus kepykla ir kavos džovykla.

Policija viso ta tiria. Gyven-

JUDO DAINA

Esu prakeiktas amžinai,
Ir pasmerktas visų žmonių
Teismais; nupuoliau taip žemai,
Kad net nėra tarp gyvulių
Man vietos; sauja pinigų
Aš jiems parsidaviau save
Ir Jį, nes atmenu, labai
Mylėjau Jį ir Jis mane.

Kadaise gyvenau šventai,
Turėjau tūkstančius draugų;
Pėdomis Viešpaties uoliai
Žengiau; visų Apaštalų
Buvau aš užtikėtas,—visų
Godojamas bažnyčioje,
Nes, net nuo pat pradžios, karš-
Mylėjau Jį ir Jis mane. [tai

Bet mano godulystė... kai
Gyvatė rojuje, visų
Mūs paveldėjimą gudriai
Pražudė... taip mane prie jų
Skerdynės privedė:—Velnių
Apsėstas išdaviau. Darže,
Bučiuodamas veidą, broliškai
Mylėjau Jį ir Jis mane.

L'envoi

Brolau, nelieki ašarų;
Tai kas, kad aš ir pragare
Kenčiu: dainuoju tarp skausmų...
"Mylėjau Jį ir Jis mane!"

Bastūnas

PROF. V. BIRŽIŠKOS JUBILIEJAI

(50 metų amžiaus ir 30 metų žurnalistinio darbo)

Vasario 23 d. prof. Viktorui Biržiškai sukako 50 metų amžiaus

V. Biržiška gimė 1886 m. Viekšniuose. Gimnaziją baigė 1904 m. Šiauliuose. Gimnazijoje dalyvavo slaptame lietuvių moksleivių darbe. Aukštuosius mokslus baigė Petrapilyje 1914 m. inžinieriaus technologo laipsniu. Aktyviai dalyvavo 1905 m. sąjūdyje, organizuodamas pasipriešinimą reakcinei rusų valdžiai, spausdindamas ir platindamas prieš ją atsišaukimus. Daugiausia veikė Šiaulių apylinkėje ir Žemaičiuose. Už tai buvo žandarų persekiojamas ir suimtas. Studentaudamas uoliai dalyvavo studentų streikuose. Per Didįjį karą mobilizuotas direktoriavo ginklų fabrikams Petrapilyje. Revoliucijos metu daugelį kartų buvo čekos areštuotas ir kalintas. Pagaliau laikytas įkaitu Lietuvai už bolševikus. Išleistas 1920 m., gyveno Vilniuje ir dirbo mokytojo darbą lietuvių mokslo įstaigose, drauge redaguodamas kelis lietuviškus laikraščius ir juose uoliai bendradarbiaudamas ir veikdamas lietuvių organizacijose. Už tai buvo okupacinės lenkų valdžios labai persekiojamas, kalinamas ir pagaliau 1922 m. ištremtas į Nepriklausomą Lietuvą su Vilniaus lietuvių ir gudų grupėje. Nuo 1922 ligi 1926 m. buvo krašto apsaugos ministerijos artilerijos tiekimo viršininku, dėstė gimnazijose, aukštuosiuose karininkų kursuose ir kt. Nuo 1922 m. profesoriauja Vytauto Didžiojo universitete. Yra parašęs ir redagavęs nemaža darbų iš matematikos srities. Lietuviškoje Enciklopedijoje redaguoja matematikos ir mechanikos skyrių. Spaudoje dirba nuo 1906 metų, taigi drauge sukanka ir 30 metų žurnalistinio darbo. Kaip publicistas pasižymėjo aštria plunksna, gyvu stiliumi, ypač pliekdamas Vilniaus okupantus. *"T."*

LIETUVIŲ DRAUGIJOS SUKAKTUVĖS

1906 metais Varšuvoje įsikūrė Lietuvių Susivienijimo Draugija. Prieš didįjį karą draugija turėjo labai daug narių, nes Varšuvoje anais laikais gyveno apie 3,000 lietuvių. Dabar toje draugijoje dalyvauja keli šimtai lietuvių. Draugija šiemet švenčia 30 m. sukaktuves.

Kiekvieno nario prievolė įtraukt į Susivienymą nors

TRYLIKOS ANTRADIENIŲ PAMALDOS IR NOVENA I ŠVENTĄ ANTANĄ

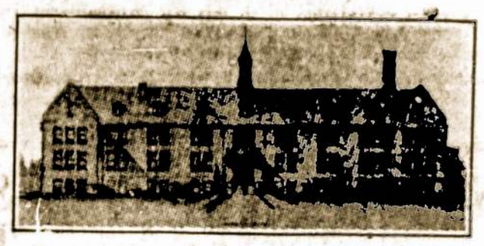

Švento Pranciškaus Seserų Vienuolyno Koplytėlėje
Pittsburgh, Pa.

Nuo Kovo 17 iki Šv. Antano Šventės, Birželio 13 d.
Visos Šventos Mišios, Šv. Komunijos, maldos ir apeigos pamaldų laike bus aukojamos intencija visų dalyvaujančių.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUVAŽIAVIMAS

KAUNAS. — Vasario 25-tą Ateitininkų rūmų salėje buvo sušauktas visuotinis metinis Ateitininkų Sendraugių Sąjungos susirinkimas. Jį atidarė centro valdybos pirmininkas J. Ambrazevičius. Posėdžiui vadovauti buvo pakviesti dr. J. Grinius ir adv. J. Katilius.

Apie centro organų veikimą pranešė J. Ambrazevičius ir dr. Puodžiukynas.

Sąjungos nariai kiek galėdami stengėsi padėti kat. organizacijoms paskaitomis, patarimais ar, prireikus, net finansine parama. Centro valdyba surengė vyskupo K. Paltaroko, prel. Dambrausko, ir kun. M. Krupavičiaus sukakties minėjimus. *Šiemet ateitininkai sendraugiai taip pat minės ateitininkams brangių ganytojų ir žymių veikėjų sukaktis: arkiv. Pr. Karevičiaus (75 metų), vysk. A. Karoso (80 metų), vysk. J. Staugaičio (70 metų), ideologų profesorių St. Šalkauskio ir P. Dovydaičio (50 metų)* ir k. S. S-ga turi visą eilę veiklių skyrių (pav. Telšių) ir narių, tačiau ne visi skyriai, tam skaičiuj ir Kauno, palaiko su centro valdyba reikalingą kontaktą.

Suvažiavę įstatų keitimo reikalą referavo ir reformuotų įst. projektą patiekė agr. Petrušauskas. Įstatai pakeista ta prasme, kad dabar draugiją sudarys ne tik skyriai, bet ir korporacijos. Kitokius įstatų reikalus pavesta tvarkyti naujai išrinktai Centro valdybai.

Į naują centro valdybą išrinkti: J. Ambrazevičius, M. Sideravičienė, dr. A. Maceina, kun. dr. Grigaitis ir agr. Petrušauskas, kandidatais adv. Plokštis ir Pr. Mantvydas; į rev. komisiją — Bačkienė, kun. St. Yla ir dr. A. Puodžiukynas.

C. valdyba ir toliau dirbs ta pačia linkme, kaip ir pereitais metais, nes ji, pasirodo, davė neblogų rezultatų. Stengsis, ypač su provincija, palaikyti artimus santykius. Ateitininkai sendraugiai iš provincijos prašomi artimai bendradarbiauti su centro valdybos nariais tiek organizaciniais, tiek priv. reikalais.

Ateitininkų sendraugių sąjunga Lietuvos kultūriniame ir kat. organizaciniame gyvenime vaidina didelį ir svarų vaidmenį.

Prūsų Lietuva Žmonių Gyvenama nuo 8-9 tūkstančio metų prieš Kristų

Nesenai Karaliaučiuje tuo reikalu pasisakė vokiečių mokslininkai, drauge paneigdami "naujųjų Vokietijos mokslininkų" teigimus, esą Prūsų Lietuva ir Vakarų Lietuvos dalis buvusi negyvenama ligi vokiečių ordino atsikraustymo į tas vietas.

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"Iš buities grabo," pirmajam Pasauliniam Kongresui atminti. Antanas Vilutis. Buenos Aires, Argentina. 1935 m.

"Ateitis," iliustruotas mėnesinis moksleivių žurnalas. Nr. 2. Vasario mėn. 1936 m. Kaunas.

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mūsų nuomonė yra, kad kiekvienam lietuviui verta savo knygynėly turėti šias knygas:

DIEVE. PASIGAILĖK MŪSŲ

Parašė *T. Scanlon.* 400 pusl. Gražūs tvirti apdarai. Kaina $1.00. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašytas Pasaulinis karas. Įdomus skaitymas—patiks senam ir jaunam.

SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė *P. Jurgėla.* 384 pusl. Su paveikslais. Gražūs tvirti viršeliai. Kaina $1.50. Turinys: *Darius ir Girėno* skridimas per Atlantiką ir jų mirtis Soldino girioje.

NUSISYPSOK!

Surašė *J. K. M.* 160 įvairių juokų, 150 puslapių, gražūs tvirti apdarai. Kaina $1.00.

Trijų knygų kaina $3.50. Perkant tris knygas kartu bus parduodama už specijalę kainą $2.75

Money orderius ir užsakymus siųskite:

"GARSAS"
73 East South Street, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Iždo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Vincas Krikščiūnas, M. D., Dr. Kvot., 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Jurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. Alžbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

1. Vladas Palūpis, 133 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
2. Tamas Šeimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Češkys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO

142 kp. jubiliejinis vakaras pavyko

Sekmadienį, kovo 8-tą, LRKSA 142 kuopa surengė labai gražų vakarą Šv. Jurgio parapijos auditorijoj.

Žmonių prisirinko pilna auditorija, kad tinkamai paminėt Susivienymo 50 metų jubiliejų.

Programą atidarė kuopos pirmininkas adv. Petras Česnulis įžangine patriotinga kalba.

50 metų jubiliejaus sveikinimo eiles pasakė p-lė Alda Garkauskaitė.

Sekė veikalas "Šv. Barboros Gyvenimas." Vaidino gabūs vaidilos. Diaskoro rolę vaidino Vincas Zeunis, Šv. Barboros tėvo — Juozas Sadauskas, Šv. Barboros — Marytė Šarkiūtė, Šv. Barboros auklėtojos — Petronė Urbšaitė. Rufino Dijaskoro — Alfonsas Alekna, Afros — Ona Kabelskiūtė, Julytės — Adelė Aleknaitė. Klaudijo ir Marcijono — Pranas Sutkus, Kvirino — Pr. Gailjūnas, Ulpijono — Vytautas Navarskas, Martynos — Alda Navarskaitė, Idelės (čigonės) — P. Glugodienė, Iosunio ir stabmeldžio kunigo — Alfonsas Vanagas, atsivertėlio krikščionio — Petras Vitonis; kareivių — Antanas Svetkauskas ir Juozas Navarskas; angelų — A. Garkauskaitė ir P. P. Maloniūtė.

Visi vaidino pagirtinai ir veikalas padarė didelio įspūdžio. Panašūs vaidinimai reikalauja daug supratimo, kaip juos pastatyti ir išpildyti.

Aktų tarpuose kalbėjo mūsų gerb. klebonas kun. Vincentas G. Vilkutaitis apie pirmuosius lietuvius, kurie atkeliavo į šią šalį, kaip jie pradėjo susiciti, tartis, organizuotis, statyti bažnyčias, steigti draugijas. Šiais metais suėjo 50 metų, kaip tie pirmieji ateiviai suorganizavo L. R. K. Susivienymą, kuris dabar yra milijonine organizacija. Gerb. klebonas kvietė visus nuo 1 metų vaikučius iki 50 metų augusius prisirašyti prie liet. katalikiškos fraternalės organizacijos. Klebono ugningi žodžiai gal daug pagelbės naujų narių prirašinėjime prie mūsų kuopos.

Kun. Juozas F. Andziulaitis aiškino, kad liet. katalikai turi suprasti įstautėjimo pavojus ir organizuotis.

Kun. Kazys Petreikis aiškino apie Tautos Bažnyčios meilę ir

Adv. Petras Česnulis atsakinėjo į visų kalbėtojų kalbas ir ragino prisirašyti prie šios kuopos visus, kurie gali. Antru atveju jis ragino moteris remti aukomis, kad jų vardu būtų pastatytas Clevelando Kultūriniam Daržely Birutės biustas. *Raporteris*

LINDEN, N. J.

200 Kuopos Card Party

LRKSA 200 kuopa kovo 3-čią laikytam mėnesiniam susirinkime nutarė rengt card party šių metų kovo 28-tą Linden Hall, Wood Ave. ir 16th St., Linden.

Dovanos prie kiekvieno kaziruotojų stalo. Bus užkandžiai.

Tikietas tik 25 centai.

Taigi kviečiam vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyt.

Taipgi dabar eina mūsų organizacijos jubiliejinis naujų narių vajus. Įstojimas veltui. Kviečiam pasinaudot proga ir prisirašyti. Dėl informacijų kreipkitės į kuopos organizatorių P. Mikšį, 1317 Wood Ave., Linden, N. J.

Rengėjai

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus balandžio 6-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėj, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus balandžio 2-rą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėj. Visi nariai prašomi susirinkti ir savo duokles užsimokėti.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos šv. Juozapo parapijos bažnytinėj susirinkimas bus kovo 29-tą dieną lėj. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus kovo 29-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus balandžio 7-tą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai, malonėkit dalyvaut.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną Igno Stungio salėje.

Dabar eina LRKSA jubiliejinis vajus—geriausia pro-

L. R. K. S. A. KUOPŲ ŽINIAI

REIKALAUKITE AUKSINIO VAJAUS AGITACINIŲ BROŠIURĖLIŲ

Pildomo Komiteto nutarimu jau paruošta Auksinio Vajaus reikalu agitacinė brošiurėlė iš 12-kos puslapių.

11-ką puslapių užima tekstas—trumpoj suglaustoj formoj paaiškinta Susivienymo tvirtumas, saugumas, reikšmingumas, apsidraudimo svarba, o 12-tas puslapukas paliktas kuopų pranešimui. Tame puslapėly kuopa gali pranešt kada ji laiko susirinkimą arba prakalbas (dieną, vietą, valandą ir t. p.), kuopos valdybos arba organizatorių vardus-pavardes, kad kandidatas, norintis prisirašyt, žinotų kur kreiptis.

Kuopos, norinčios tokių brošiurėlių turėti su savo pranešimais, arba be jų, kreipkitės į Susivienymo Centrą, prisiųskite pranešimo tekstą, nurodykit, kiek egzempliorių norite gauti.

Brošiurėles gausite veltui.

Vertėtų visoms kuopoms pasinaudot ir apskritai visos turėtų pasidarbuot, kad šio Auksinio Vajaus metu kuo daugiausia naujų narių prirašyti. Tas brošiurėles galima išdalyt prie bažnyčios ir bile kur nužiūrėtiems kandidatams.

Kuopos, veikėjai, organizatoriai ir visi geros valios žmonės, pasidarbuokime, kad Auksinis Vajus sustiprintų Susivienymą ir apskritai Amerikos lietuvių susiorganizavimą ir pakeltų tautinį susipratimą.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ VASARIO M�ėNESĮ, 1916 M.

1 kp.	Kadišius Edvardas	N.	16	$500.		iš vaikų sk.
1 "	Lenkauskaitė Francė	N.	16	500.		iš vaikų sk.
2 "	Jenarauskienė Mar.	N.	24	1000.	12.00	
8 "	Vailionis John B.	N.	33	1000.		Class "B"
8 "	Žilinskienė Mikalina	N.	43	1000.	9.00	
11 "	Tenis Jonas	N.	16	150.		sausio '36 iš v. sk.
13 "	Levickas A. T., DDS	N.	24	250.		
24 "	Urmanavičius Jonas	N.	42	150.	9.00	
25 "	Noyalis Edward	N.	22	1000.	12.00	Sausio '36
43 "	Gerdžiunas Antanas J.	N.	33	1000.	6.00	
54 "	Lukaševičius Jonas	N.	28	250.	6.00	Sausio '36
54 "	Lukaševičienė Magdė	N.	49	150.	3.00	Sausio '36
90 "	Levandauskaitė Fl.	N.	16	500		iš v. sk.
130 "	Urbaitis Vincas C.	N.	16	500.		iš v. sk.
171 "	Degutis Antanas	N.	16	500.	6.00	iš v. sk.
171 "	Degutis Josephine	N.	25	250.		
171 "	[illegible] Agota	N.	48	250.		
180 "	Sampson Alex	N.	18	1000.	6.00	sausio '36

KAIP LIETUVOJE GRAŽINA IR TOBULINA ŽEMĖS ŪKIO STATYBĄ

Prieš Didįjį karą Lietuvos ūkininkai gyveno dažniausia kaimais: jų žemė buvo valdoma atskirais rėžiais, o viso kaimo ūkininkų trobos buvo vienoje vietoje. Toks žemės valdymas šiais laikais yra labai nepatogus ir trukdantis žemės ūkio pažangą. Dėl to tuojau po karo Lietuvoje imtasi plačiu mastu kaimus skirstyti viensėdžiais.

Ūkininkų valdoma žemė buvo sujungiama vienon vieton. Naujai gautame sklype ūkininkai turėjo pasistatyti sau ir trobesius. Jų persikėlimas į viensėdžius visados buvo remiamas, teikiant įvairių pašalpų, duodant visai lengvomis sąlygomis miško medžiagos trobesiams pasistatyti ir tt.

Ligšiol nuo 1919 metų Lietuvoje viensėdžiais išskirstyta 5,056 kaimai, kuriuose sudaryta 115,946 sodybos. Per tą patį laiką buvo išparceliuota 5,513 dvarų, kuriu žemėje sudaryta 75,256 ūkiai. Iš viso nuo 1919 m. ligi 1935 m. pabaigos Lietuvos kaimuose ir dvaruose sutvarkyta 2,062,766 hektarai žemės. Šioje žemėje sudaryta 233,602 naujų ūkių.

Kaimų suskirstymas viensėdžiais labai daug prisidėjo prie Lietuvos žemės ūkio kultūros kilimo. Tačiau keliant Lietuvos žemės ūkio kultūrą, ypač gerinant gyvulių ūkį, neišvengiamas dalykas yra ir žemės ūkio statybos gražinimas bei tobulinimas. Tai daroma, pirmiausia, gerinant esamų ir naujai statomų tvartų sveikatingumo sąlygas, būtent,—tvartuose ir vištydėse įrengiant atatinkamus langus, vėdinimą, pašarui ėdžias, gardus ir lovius, vištoms lizdus, lesyklas ir tt.

Tose vietose, kur vyrauja šiaudiniai stogai, remiamas medinių stogų plėtimas, duodant galimumo ūkininkams įsigyti pigias skiedroms drožti mašinas. Sodyboms pagražinti yra remiamas išorinis trobesių dažymas, tam tikslui vartojant pigius dažus. Toks dažymas ne tik pagražina trobesius, bet juos ir apsaugoja nuo gedimo. Jų dažymas turi didelės reikšmės ir visos Lietuvos pagražinimui, nes sodybos įgauna gyvas, akį patraukiančias spalvas.

1935 m. visoje Lietuvoje buvo įrengta: 192 sodybose 64 mišrūs tvartai, 29 karvydės, 29 kiaulydės, 44 vištidės ir 11 skiedroms drožti mašinų. Per tą patį laiką 501 sodyboje buvo nudažyta: 377 gyvenamų namų stogai ir sienos, 199 tvartai, 55 svirnai ir 219 kitokių trobesių. 1935 m. Lietuvos ūkininkams žemės ūkio statybos

MASPETH, L. I., N. Y.

Rengiam Bunco Party

Kovo 22-rą šių metų 108 kuopa rengia Bunco Party Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 64—25 Perry Avenue, Maspeth, L. I., N. Y. Įžanga 35 centai asmeniui. Giliukingi lošėjai gaus dovanas.

Visus užkviečiam dalyvaut.

Rengėjai

FRACKVILLE, PA.

187 kp. susirinkimas

Įvyks kovo 22 d. tuojaus po sumos paprastoj vietoj.

Kviečiami skaitlingai atsilankyt, nes bus svarbių aptarimų kas link būsimų šokių, kurie įvyks tuojau po Velykų balandžio 15 d. Taigi, kad geriau pavyktų,

ŠIŲ LAIKŲ ŽAISLAI

Technika vis labiau užkariauja ir žaislų viešpatiją.

Vokiečių sankrovose atsiradę nepaprastas pianinas. Reikia paspausti klavišių, ir pasigirsta kokio nors žvėries balsas. Vienas klavišius staugia kaip liūtas, kitas — kniaukia kaip katė, trečias — baubia kaip karvė. Vienu laiku ekrane, įtaisytame ant pianino priešakinės lentos, pasirodo atitinkamo gyvulio atvaizdas.

Yra ir tam tikras prietaisas plaukioti. Vaikas, pasodintas į tą prietaisą, pasineria į vandenį taip, kad virš vandens kyšo tik galva. Priešais prietaisą — propeleris, kurį išjudina ranka. Tam tikras įtaisymas judina prietaisą pirmyn ir atgal. Kiekvienas vaikas — pats sau motorinė valtis.

Mūsų amžiaus vaikiūkštis tiesiai įsižeistų, jeigu jam būtų pasiūlyta pūsti iš šiaudelio muilo burbulas. Žaislų gamintojai siūlo vaikams dabar tikrą mašiną muilo burbulams. Stiklinė dūdelė sujungta su indu muilo skystimui. Tam tikra membrana įpučia muilo burbulus pro mažytę skylutę. Burbulai — vienas už kitą geresni — kyla į orą. Nereikia kiekvieną kartą kišti šiaudelio į muilo vandenį, įgyti tam tikrą papratimą tame nesudėtingamemene. Prietaisas daro visą ką. Reikia tik pūsti į stiklinę dūdelę.

Nėra ko ir kalbėti, kad tokie žaislai, kaip automatinis ženklų rodymas vaikų geležinkeliuose, statybos dėžės, kuriose be kabelių yra ir dūdos vandentekiui, tynės, kanalizacija, dujiniai buteliai ir elektros šviesa, techniški žaislai, reikalauja iš vaikų darbo ir supratingumo, įvairūs varstotai ir mašinos, su kurių pagelba lengva įtaisyti ištisas dirbtuves, gaminančias nuo rakandų iki aeroplanų, — visur išsiplatino. *Ar. Vitk.*

TĖVO KAZ. ŽVIRBLIO, DOMINIKONO, MISIJŲ MARŠRUTAS

Kovo 15—24 Švč. Užgimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill.

Kovo 25—31 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Balandžio 5—12 d. Šv. Petro bažnyčioje, 8300 Longworth Ave., Detroit Mich.

Birželio 5-13 d. Šv. Antano bažnyčioje, 1515 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Nuolatinis Tėvo Kazimiero adresas: 250 North 5th St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA," šavaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams $1.50. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00.

"DARBININKAS," Lietuvių Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams $4.00. Pusmečiui $2.00.

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $2.00.

"MOTERŲ DIRVA," A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. Metams $2.00.

"VYTIS," Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4726 So. Wood

SVEIKATOS KELIU

Šį skyrių veda
AMERIKOS LIETUVIŲ MEDICINOS MOKSLO AKADEMIJA

SVORIS IR JO ĮTEKMĖ

Rašo A. G. RAKAUSKAS, M. D., Chicago, Ill.

Žmogaus sveikatingumas reikalauja būti normaliame kūno svoryje sulig amžiaus, lyties ir gyvenimo padėties. Padidėjimas ar sumažėjimas kūno svorio virš ar žemiau normos niekuomet neina į sveikatą, ir tuo pačiu sykiu yra ženklu daugeliui apsireiškusios juose nesveikatos.

Perdidelis kūno svoris vaikuose sulig ūgio, amžiaus ir kūno subudavojimo dažniausia apsireiškia iš priežasties taip vadinamų ductless liaukų nesuderinto veikimo. Perdidelis kūno svoris gali būti vienatinis šios rūšies nesveikatingumo ženklas, bet ir jo vieno užtenka. Suriebėję vaikai ir augantis jaunimas, tiesa, mažiau turi pavojaus iš tuberkuliozo mikrobų pusės, bet netikslus tų liaukų veikimas ir patsai riebumas paveikia į visą žmogaus sudėtį neigiamai.

Perdaug suriebėjusiam žmogui, persiritus per trečią dešimtį metų, dažnai tenka nusiskūsti kojų skaudėjimu, nuovargiu, ištvermingumo stoka, pasunkėjusiu kvėpavimu, įvairiomis odos ligomis. Tokiam yra sunkiau pergyventi vasaros kaitras, nekalbant apie kitas ypatingai su kasdieniniu darbu susitinkančias kliūtis. Suriebėjęs žmogus yra kur kas daugiau linkęs gaut cukraligę (diabetes mellitus), perdidelį kraujo spaudimą, širdies ir inkstų ligas. Didelis nuošimtis tokių žmonių po keturiasdešimt metų turi tulžies akmenis arba tulžies pūslės infekciją.

Perdaug riebus žmogus mažiau pakenčia anesthetiką (užmigdymą) laike operacijos ir pati operacija yra jam kur kas sunkiau atlaikyti.

Plaučių uždegimo ligos riebių-jų irgi neglosto ir jiems gyvybės siūlą mirtis greičiau nukerta. Žodžiu, kūno svorio nenormalumai turi labai daug įtekmės į žmogaus sveikatą ir į jo amžiaus ilgumą.

ATVYKSTA IŠ LIETUVOS

PRANAS ZABORSKIS,
Švedų Amerikos Linijos Klaipėdos skyriaus vedėjas

Gimęs 1891 m. Kaune. Iki didžiojo karo gyveno Kaune ir Rusijoj įvairiuose miestuose. Didžiajam karui prasidėjus iš pirmų dienų buvo mobilizuotas į Rusų kariuomenę, kur ištarnavęs fronte iki 1918 m. kovo mėn. Į Lietuvą iš Rusijos grįžo 1918 m. birželio mėn. Būdamas didelis Lietuvos patrijotas permetė kritišką valandą Lietuvos kūrybos laikais 1919 m. vasario mėn. įstojo į Lietuvos kariuomenę, kaip Administracijos karininkas savanoriu į 5-tą D. L. K. Kęstučio pulką. Gi jau 1922 m. pradžioje buvo paskirtas Lietuvos Vokiečių rubežiaus Virbalio stoties komendantu, kur išbuvo iki 1925 rugpiūčio mėn. 30 d. /Nuo 1925 m. spalio m. 1 d. iki 1927 m. balandžio mėn. buvo Lietuvos Pasiuntinybės Maskvoje konsulario skyriaus sekretorium. Yra taipgi tarnavęs užsienio reikalų ministerijoje.

Nuo 1927 m. birželio mėn. p. Zaborskis apsigyveno Klaipėdoje, kur iš pradžios tarnavo Lietuvos Valstybinėj Pasienio Policijoj. Nuo pat pradžios Švedų Amerikos Linijos Klaipėdos skyriaus įkūrimo iki šiai dienai yra minėto skyriaus vedėjas. Jo pastangomis Švedijoje padaryta geroka propaganda apie Lietuvą ir jos pajūrį. Tuo tikslu jisai pagamino gražią iliustruotą Lietuvos pajūrio prospektą, kurio keliolika tūkstančių egzempliorių Švedų Amerikos Linija išplatino po Švediją. Dėka šiai gražiai p. Zaborskio sumanytai propagandai švedai skaitlingai pradėjo lankyti Lietuvos pajūrį.

Šalia Švedų Amerikos Linijos p. Zaborskis įsteigė lietuvišką ekspedicijos kontorą "Švyturys." Tatai P. Zaborskiui pasisekė sekmingai prieš konkurenciją atsispirti ir šiandien Švyturys puikiai atlieka savo darbus, šiandien lengvai gali įvairiausias prekes pakrauti, jas iš laivų iškrauti ir į visus pasaulio uostus užfraktuoti ir išsiųsti. Jisai dirba ne vien sau, jisai skina kelią ir kitiems lietuviams į uostą į jūrą. Tatai turi suprasti kiekvienas lietuvis ir reikiamai švyturiui padėti.

Ponas Zaborskis gegužės 2 d. išplaukia iš Gothenburgo, į New Yorką atplaukę gegužės 11 d. laivu Drottningholm. Kelionės tikslas kaipo Švedų Amerikos Linijos Klaipėdos skyriaus vedėjas pasimatyti su autorizuotais Švedų Amerikos Linijos lietuviais laivakorčių agentais, susipažinti ir bendrai užmegsti glaudesnius ryšius. Gegužės 29 d. grįždamas atgal laivu GRIPSHOLM vadovaus didžiąją lietuvių, kuri išplauks iš New Yorko tiesiog į Klaipėdą.

Liepos 1 d. išplauks antra lietuvių ekskursija Š. A. L. tam pačiam motorlaivy, vadovaus p. Vl. P. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos Lietuvių Skyriaus vedėjas. **Organizatorius**

SU BENZINO DEGTUVĖLIU TARP TRIJŲ VILKŲ

Vasario mėn. 15 d. Kauno darbininkas Zenonas Palkauskas nuvyko į Pravieniškių miškų darbo gauti prie apkirtimo miško medžiagos.

Palkauskui iš Provieniškio geležinkelio stoties einant apie 10 val. naktį, staiga ant kelio iššoko trys vilkai. Palkauskas baisiai nusigando ir apstulbęs kelias minutes nepajudėjo iš vietos. Paskui pamažu pradėjo traukti atgal, tačiau ir vilkai neatsilikto. Palkauskas atsiminė, kad vilkai bijo ugnies. Greit išsiėmė iš kišenės benzino degtuvėlį ir pradėjo žibinti. Kai vėjas degtuvėlį užpūsdavo, tai vilkai prisiartindavo per 2-3 metrus, o kai pasirodydavo šviesa, vilkai atsitolindavo per 8-10 metrų. Visą laiką vilkani vilkai kaleno dantimis.

Pagaliau Palkauskui atsirado netikėta pagalba. Iš užpakalio artinosi vežimas su žibintu. Kai tik vežimas prisiartino, tai Palkauskas ant jo užšoko. Vilkai pabūgę didesnės šviesos, tuojau dingo miške. Palkauskas, pernakvojęs Pašulių kaime, kitą dieną nuėjo į skirtą vietą prie darbo.

LRKSA NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei kuri, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.50
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų.. 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St., P. O. Box 32,

LIETUVOS LAISVĖS VARPAS — AMERIKOS LIETUVIŲ DOVANA LIETUVAI

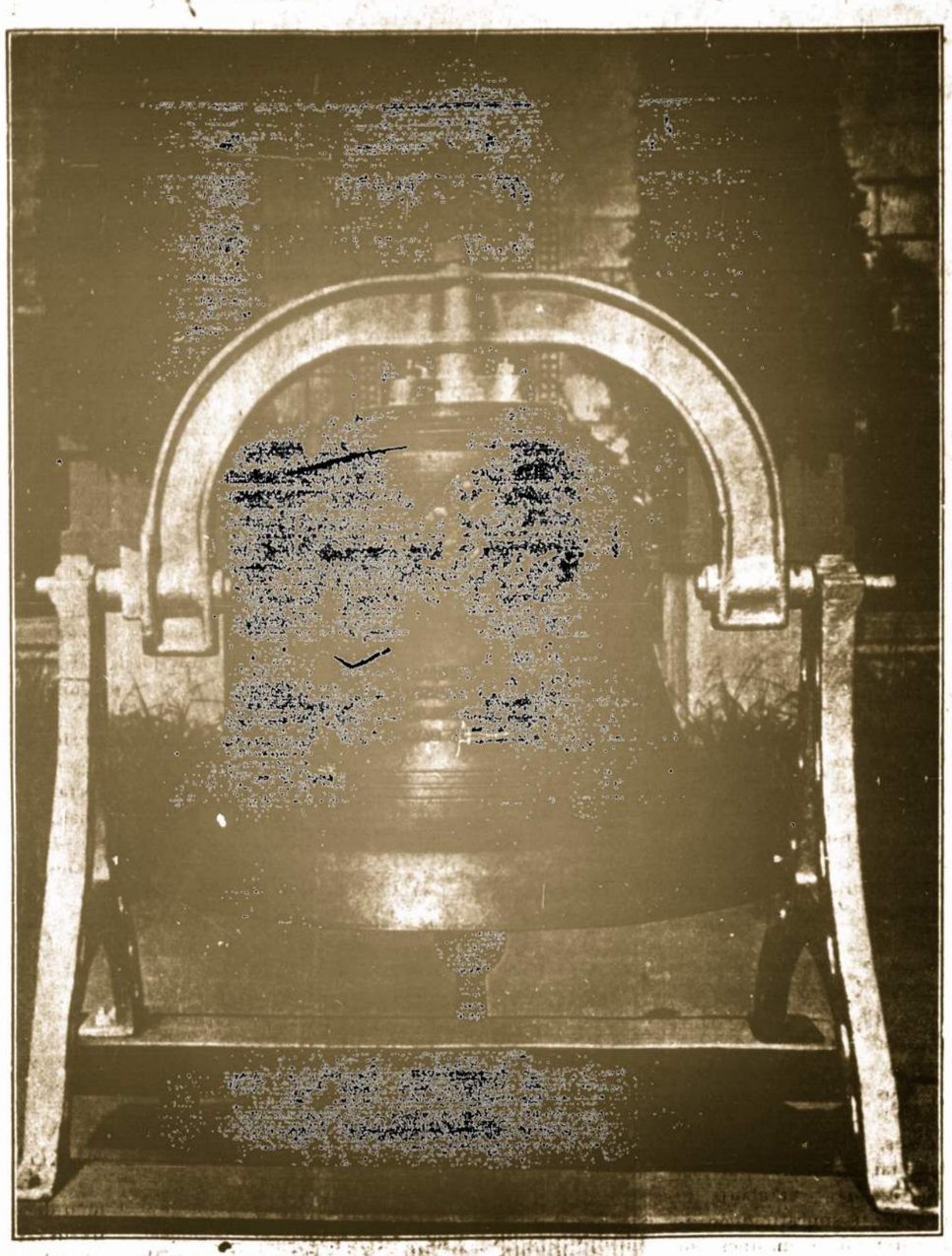

LAISVĖS VARPO DAINA

A. VANAGAIČIO kompozicija

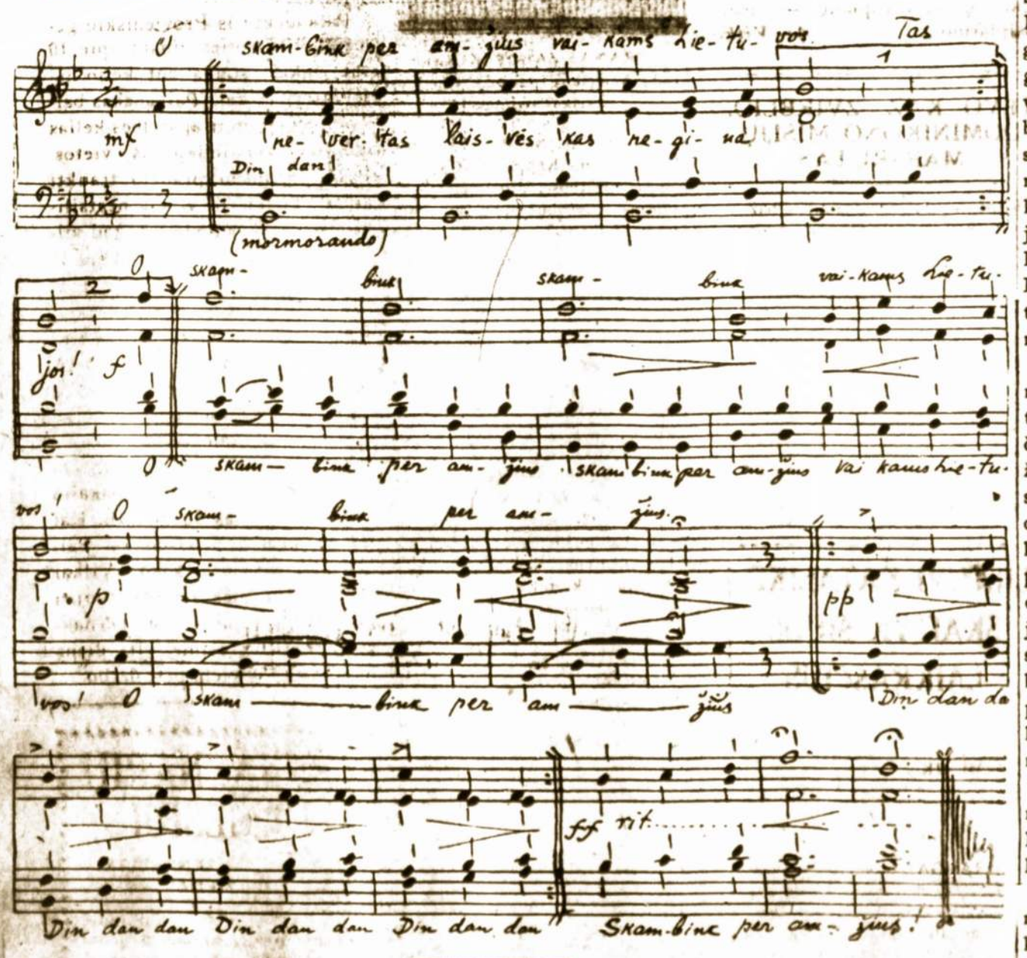

LIETUVOS LAISVĖS VARPO ĮTEIKIMO LIETUVAI PAMINĖJIMAS

Lietuvos Laisvės Varpo sumanytojas yra advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden, gyvenąs Čikagoje, kuris Varpo įkūrime buvo žymiausias veikėjas, pradedant Varpo liedinimu, aukų rinkimu, baigiant Varpo įteikimu Lietuvai. Šių metų vasario 16 dieną Čikagos didžiausio viešbučio Stevens patalpose įvyko Lietuvos Laisvės Varpo įteikimo Lietuvai paminėjimas, kuriame vėl žymiausiu žmogumi buvo advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden, Varpo sumanytojas įkūrėjas, atvaizdavęs prieš 17 metų įvykusias Varpo įteikimo iškilmes, kurios tuomet į milžinišką Auditorium teatrą Čikagoje susirinko apie tiek pat žmonių, kuriems advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden perskaitė 1919 metais siųstą Lietuvos Prezidento Antano Smetonos originalę telegramą Amerikos Lietuvių Seimui, tuomet skaitytą. (Tas seimas Varpą Lietuvai ir padovanojo). Paminėjimo iškilmės buvo labai įspūdingos. Jose dainininkė Barbora Drangelienė-Darlys padainavo ir čia matomą "Laisvės Varpo dainą." Charakteringa, kad dainininkė Drangelienė prieš 17 metų buvo prie Lietuvos Laisvės Varpo įteikimo Lietuvai kaip Amerika, perduodanti Varpą Lietuvai. Lietuvos Laisvės Varpo sumanytojas įkūrėjas Lietuvai paskutinysis yra tas, kad jis pirmininkauja Amerikos Lietuvių Olimpiados Komitetui, kuris pirmojo pasaulinio lietuvių kongreso Kaune proga atsiuntė į Lietuvą 11 sportininkų ir ruošiasi toliau plėtoti Amerikos ir Lietuvos jaunimo artinimo darbą per sportą. "Laisvės Varpo daina" buvo ir pirmoje lietuvių programoje transliuojamoje per radio iš Amerikos Lietuvon.

VIENYBĖS DRAUGIJA ISPANIJOJ

Ispanijoj gyvena gal koks šimtas lietuvių. Jie susispiete Vienybės Draugiją.

LAUMĖ KALĖ

Jomarko diena. Išeina iš koperatyvo žilas, žemas, išdidus—vokiško tipo ponas. Šalia pono dribsi geltona kalė laume vadinama. Laumė, kaip telyčia. Pakėlus šnipę lengvai gali laižyti savo ponui petį. Ji dailią pintinėlę apsižiojus už lankelio neša. Žmonės sužiūro. Kurie kaimiečiai dar nematę tokių prajovų stebėjosi. Laumė į tokius smalsuolius dėbsėjo nesimpatiškai pro atšutusias blakstienas.

Šis ponas buvo alaus bravoro specialistas. Jisai į mėnesį gaudavo 1700 litų. Neturėjo šeimos. Bet žmoną turėjo už save daug jaunesnę. Žmona gyveno Kaune. Jinai ten turėjo didelę krautuvę. Į mėnesį ji gaudavo kelis šimtus litų gryno pelno. Tai buvo jie įžymūs kapitalistai. Daugiau šimto tūkstančių litų stovėjo Vokietijoje banke. Taip pat ir Lietuvoje bankuose buvo daug jų pinigų.

Bet Hitleriui Vokietijoje įsiviešpatavus, šio pono tie pinigai dingo Vokietijos naudai.

Jis taupė — rinko vėl naujas sumas. Begales turėjo turtingų ir šiaip žymių draugų net ir užsienyje. Dažnai pakviestas važiuodavo ir į Kauno balius.

Bet visvien jisai nesijautė laimingas. Jis kažko dar vis tenorėjo. Jis kažko vis ilgėjosi. Jisai šiuos jausmus slėpdavo ir nuo artimiausių savo draugų. Jo visa paguoda buvo ši didelė, geltona laumė su išpurusiu snukiu ir aplepusiomis ausimis. Jis ją labai mylėdavo. Du kartu savaitėj prausdavo šiltam vandeny su kvepiančiu muilu. Paskiau nušluostydavo švariu rankšluoščiu. Tarnaitė laumę iššukuodavo, dažnai net ir kvėpalais sulaistydavo. Laumė ėsdavo tą patį, ką ir jos ponas valgydavo. Dėl laumės buvo ir atskiras kambarėlis. Čia jai buvo pataisytas minkštas guolis. Laumei bent kiek susirgus, ponas greit iššaukdavo veterinarijos gydytoją. Visuomet ponas ją vesdavosi į miestą. Mat, laumė buvo labai gudri. Suprasdavo savo pono kiekvieną akių žvilgsnį arba gestą... Jinai žinodavo, kada ponas ūpe, ar ne ūpe, kas jam patikdavo, ar nepatikdavo... Kalė suprasdavo ir pono kalbą. Ir mokėdavo labai pataikauti. Ji taip pat nekęsdavo paprastų žmonių ir elgetų.

Kartą, betemstant, ėmė ir įsirioglino į pono namą kiek kvaitelėjęs elgeta. Toks "svečias" čia buvo nepaprastai retas. Kažin dėl ko tada ponas buvo labai susinervavęs. Laumei numetė 20 centų ir piktai išeidamas užtrenkė duris. Tur būt, laumė nesuprato, kad ponas numetė centus dėl šio elgetos, ar šiaip kažkas jai palivone susidrumstė. Ji nesiskubino ieškoti po aslą centų, bet čiupo šį vargšą už krūtų. Ir parsimetus pradėjo valkioti po kambarį. Vargšas pradėjo rėkti nesavu balsu...

Pagaliau išsiėmęs peilį iš kišeniaus pervėrė laumei šoną. Bet laumė vistiek nepaleido savo aukos.

Tuo tarpu, parėjus tarnaitė iš miesto, išgirdo riksmą — atėjo į kambarį. Bet niekaip negalėjo laumės atskirti nuo nelaimingojo. Jau jo buvo sukramtyta rankos ir blauzdos.

Pagaliau tarnaitė pašaukė poną. Šisai atėjęs vos tik teprasitarė puse lūpų: "Laume, ai laume, paleisk..." Laumė atsitraukė. Ponas, susiėmęs pilvą kvatojosi gardžiai! O vargšas ant kruvinų grindų voliojosi — aimanavo. Bet neilgai tęsėsi šis gardusis pono juokas. Jis pamatė, kad laumė jau cypia ir besisukdama laižo sau žaizdą. Ir pagaliau laumė vos tik jau bepašliaužė. Ponas, bent kiek atsigavęs, greit pašaukė veterinorių, bet ir šis nieko laumei nepagelbėjo...

Po trijų dienų laumė padvėsė. Ponas nubraukė kelias gailias ašaras. Paskambino į Kauną poniai, kad parvažiuotų ant pakasynų.

KAIP KAUNAS ATRODĖ 1812 M.

Šiandieninis Kaunas žymiai skiriasi nuo to, koks buvo 1812 metais. Dabar Kaunas yra laikinoji Lietuvos sostinė, o tada buvo Vilniaus gubernijos apskrities miestukas pačiame pasienyje, nes dabartinė Suvalkija anais metais priklausė Varšuvos hercogijai.

Patį Kauno miestą sudarė dabartinis senamiestis. Jame 1812 metais buvo 294 namai, 8 vienuolynai su bažnyčiomis, 1 evangelikų bažnyčia ir apie 3000 gyventojų visame mieste. Dabartiniame Kauno priemiestyje — Vilijampolėje buvo 225 namai ir apie 800 gyventojų, kurių daugumą sudarė žydai. Iš Kauno į Vilijampolę per Nerį buvo medinis tiltas. Dabartinio Kauno priemiesčio, Šančių, tada dar visai nebuvo. Jų vietoje buvo Šančių folvarkas ir keli kaimai (Naujakiemis, Baibokai ir kit.).

Priemiestis Aleksotas buvo Varšuvos hercogijos valdžioje.

Nors savo didumu Kaunas tais laikais buvo nežymus miestas, bet dėl savo padėties (dviejų upių santakoje) vedė plačią prekybą su Prūsais. Iš Kauno Nemunu į Prūsus buvo plukdomas miškas, grūdai, linai, oda ir kitos prekės, o iš Prūsų buvo gaunama manufaktūra ir galanterija. Su Varšuvos hercogija prekyba buvo vedama saukeliais, vadinamuoju Karaliaučiaus traktu (dabar Kaunas - Marijampolė - Vilkaviškis-Virbalis plentas).

Kaune buvo muitinė. Miestas buvo valdomas magistrato, o vykdomoji valdžia priklausė policmeisteriui, kuris turėjo vieną privatinį antstolį, 4 dešimtininkus ir 7 pasienio sargybos vyrus. Laikraščių tais laikais dar nebuvo, bet kauniečiai, turėdami prekybinių santykių su užsieniu, iš ten gaudavo įvairių žinių.

Jau pačioje 1812 metų pradžioje Kaune ėjo gandai apie būsimą karą. Kauno apylinkėse buvo sutraukta daugiau kariuomenės, atsirado kazokų būriai. Abiejose Nemuno pusėse jautėsi ruošimasis karui. Rusijos karo ministerio paliepimu buvo suvaržyta prekyba, ypač javais, su užsieniu. Šis įsakymas Kaunui padarė gana daug nuostolių.

Napaleonas, ruošdamasis karui, savo užsienių reikalų ministeriui Mare įsakė suorganizuoti žvalgybą. Rusų pirmosios armijos vadas Barklai-de-Tolli taip pat ėmėsi organizuoti savo žvalgybą kovai su prancūzų šnipais. Nors rusai ir ėmėsi visų galimų priemonių užkirsti kelią Napaleono šnipams, bet Napaleonas gerai žinojo rusų kariuomenės sudėtį ir susitvarkymą. Gi rusai labai mažai žinojo apie prancūzų kariuomenę. Antrojo rusų korpuso vadas Bagutovas tada rašė vyriausiam kariuomenės vadui, kad Kaune labai sunku varyti žvalgybą dėl didelių atsargumų, kurių imtasi Varšuvos hercogistėje, nes rusų šnipams labai sunku prasiskverbti per Nemuną, o dar sunkiau arčiau prieiti prie prancūzų kariuomenės. Tokiu būdu, rusai Kaune gaudavo tik labai skurdžias, viena kitai prieštaraujančias žinias apie Napaleono kariuomenę.

Luckies

lengvas užsirūkymas

IŠ TURININGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"

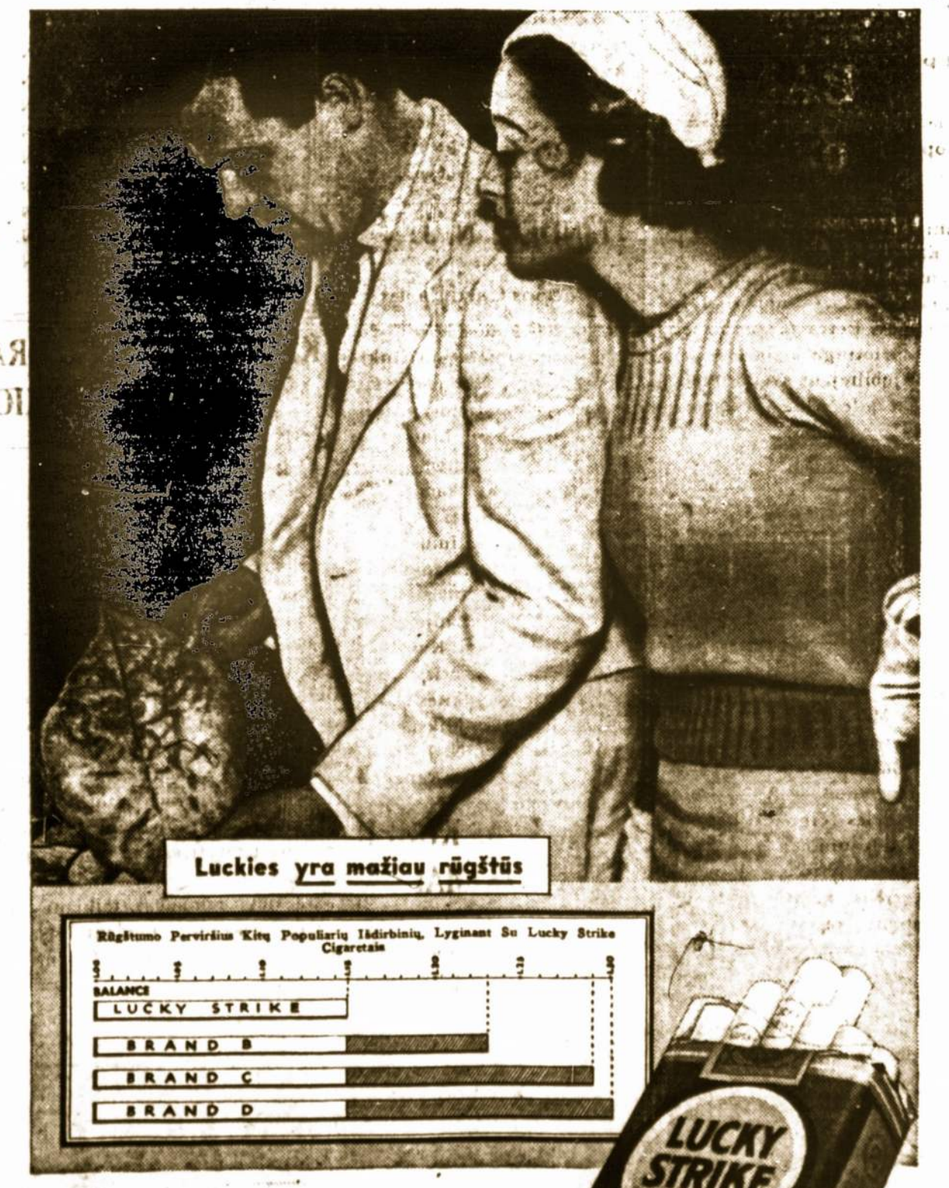

TINKAMAS IŠSISTOVĖJIMAS

Tabakas savo naturaliame stovyje yra šiurkštus ir stiprus. Nors augintojo "sutaisytas" pirm pardavimo, jis yra netinkamas naudojimui be tolesnio išsistovėjimo. Per šį išsistovėjimo laikotarpį (kuris traukiasi Lucky Strike atsitikime nuo 1½ iki 3 metų) įvyksta svarbios atmainos. Tos "Gamtinės" atmainos baigiasi daliniu "išlyginimu" lapo pirmykščių šiurkščių kokybių. Mūsiškis gamybos procesas nuveda tuos pagerinimus daugeliu žingsnių toliau – nes kiekvienas Lucky Strike Cigaretas pavyzdžiuoja: Lengva Užsirūkymą iš turiningo, brandaus-kūno tabako.

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTŪSI

Nesenai padaryti cheminiai bandymai parodė*, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršių nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Devintai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorijų Ir Tyrinėjimo Grupių

"IT'S TOASTED"—Jūsų gerklės apsauga

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

RANKŲ DARBO RAŽANČIAI

Jau dvylika metų kaip man suparalyžavo kojas ir negalėdamas kitaip užsidirbti sau duoną, dirbu ražančius, kurie yra labai drūti. Jokioj krautuvėj tokių negausit, nes aš taip stipriai padarau, kad laikytų visą amžių. Dabartiniu laiku daug kur yra misijos ir daugelis žmonių reikalauja ražančių, tai prašau kreiptis pas manę, o aš užtikrinu, kad būsit patenkinti.

Du ražančiu parduodu už dolerį ir 5c. imu už persiuntimą. Pinigus prašau siųsti čekiu arba money orderiu. Jei siųstumėt cash pinigus, tuomet laišką prašau registruoti. Prašau kreiptis šiuo adresu:

JOHN SHISLOSKY
Kings County Chronic Hospital
BROOKLYN, N. Y. WARD K 32

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. G
Box 305, Clinton, Indiana

Nervuotas — Susierzinęs? Štai Greita Pagelba

Kam būti nervuotu ar susierzinusiu? NUGA-TONE suteiks greitą pagelbą. Tai yra tiesus nervų tinklui tonikas ir veikia akstinu visai nervų sistemai. Nervingumas daro žmones erziais ir nemaloniais. Suvaldykit savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršit bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra plokštelių formoje ir lengvas priimti. Paimkit viso mėnesio trytmentą už Vieną Dolerį. Jei rezultatai nepatenkins, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Neatidėliokit—gaukit bonką šiandien. Vengkit pamainų. Reikalaukit tikro NUGA-TONE.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL—Idealų Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

SPAUSTUVĖ "GARSO"

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

Mums pavedami spaudos darbai padaromi greitai ir priciname kaina.

Visi Esti Patenkinti Švariu Darbu

Iš kitų miestų prisiųsti darbai atliekami laiku.

Susivienymo kuopos ir nariai nepamirškite savos spaustuvės.

Spaudos darbus siųskite šiuo adresu:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET
(P. O. Box 32)

ELIZABETH, PA.

Bažnytinis Koncertas

Gavėnios laike katalikai susikaupia apmąstymui Išganytojaus kančių. Vieni vienaip, kiti kitaip atlieka. Ypatingai susilaikoma nuo šokių, pasilinksminimų, girtuokliavimų ir panašiai.

Svarbią rolę šiame reikale vaidina dvasiniai koncertai. Laike koncertų susirinkusieji turi progos išgirsti kančios aprašymus apvilktus muzikos garsais. Katalikų bažnyčia muzikai paveda svarbią vietą, nes naudoja vargonus ir giedojimą. Katalikai, ypatingai lietuviai, tą mėgsta ir gražų giedojimą labai vertina.

Kad pagelbėjus žmonėms daugiau susikaupti ir gilesniam apmąstymui pasiekti, Elizabeth'o parapijos choras rengia *bažnytinį koncertą*, kuriame bus pradžios bažnytinės muzikos vystymosi veikalai iš 16 amžiaus išpildomi (Palestrina, Croce, Orlando Lasso), taip pat ir mūsų kompozitorių: Sasnausko, Naujalio, Žilevičiaus.

Koncerte bus ir svečių solistų iš New Yorko: artistas A. Banys, smuikininkas A. Raišys,; vietiniai solistai: V. Pranskietytė, S. Venskus; mišrus choras, vyrų grupės, duetai, trio, smuikų pritarimas ir kitų įvairumų vien tik bažnytinėje dvasioje.

Klebonas Simonaitis, pats būdamas rimtas muzikas, teiks laike koncerto paaiškinimus.

Pradžia 7 val. vakare, bilietai tokiam dideliam koncertui vos 35c.

Elizabeth'o katalike! Pamiršk nors valandėlei savo kasdieninius rūpesnius ir pasaulinius smagumus, eik šventai valandai susikaupti ir su muzikos pagelba pakelti mintis pas Aukščiausiąjį.

Koncertas įvyks šį sekmadienį, kovo 22, lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. *Kvieslys*

NEW HAVEN, CONN.

Trumpos Žinutės

Mūsų kolonijoj būna visokių įvykių. Štai ir dabar vasario 21 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė Elžbieta Jankauskienė. Nuliūdime paliko vyrą A. Jankauską ir sūnelį Joną. Palaidota vasario 25 d. su bažnytinėm apeigom iš šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios. Paskutinį patarnavimą suteikė kun. V. P. Karkauskas.

— Vasario 22 d. Klepkienę rado mirusią prie jos namo ant užpakalinių laiptų. Velionė gyveno tiktai viena, nes jos vyras J. Klepkis mirė pora metų atgal. Du sūnūs jau vedę ir viena duktė jau ištekėjus. Velionė buvo ilgametė New Haven'o gyventoja.

— Martynas Benevičius aną dieną eidamas į savo namą ant laiptų paslydo, ir puldamas labai drūčiai sumušė galvą. Dabar randasi ligoninėj, labai pavojingai serga. Benevičius irgi senas mūsų kolonijos gyventojas ir visų gerai žinomas, Šv. Pranciškaus dr-jos ilgametis pirmininkas, ramaus būdo žmogus. Linkiu Martynui greito pagijimo ir vėl būti stiprioj sveikatoj.

— Jonas Lažauninkas irgi randasi ligoninėj taip pat su pramušta galva. *Zavorskas*

VARGONINKAS

ieško vietos. Jei kuriam iš gerbiamų klebonų būtų reikalingas vargoninkas, prašoma atsilieptі "Garso" adresu: P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

P[illegible]UODA FARMA

[illegible] geros žemės, prie steito k[illegible] Parsiduoda nigiai. Bely-

WATERBURY, CONN.

Plaukimo Čempijonas

Waterburietis lietuvis jaunikaitis "Tarzan" Povilaitis aną dieną New York mieste išlaimėjo visos Amerikos jaunimo (high school'ių) plaukimo čempijonatą.

Povilaitis lanko vietinę Crosby High School ir dėl savo mokyklos jisai išlaimėjo pirmą vietą ir čempijonatą. Jisai ir čia žinoma daug anksčiau ir daugeliu atvejų irgi laimėjimus turėjo. Neseniai jisai išlaimėjo visos Conn. valstybės High School čempijonatą.

Valio, Povilaiti!

Nebereikalo jo draugai jį vadina Tarzanu. Mes lietuviai waterburiečiai lauksime daug nuo tavęs. Jisai yra Šv. Juozapo parapijos narys, baigęs mūsų Švento Juozapo parapijinę mokyklą. Linkime jaunam Povilaičiukui prasimušti dar labiau... kad kurią dieną jisai galėtų dalyvauti viso pasaulio olimpijadoj ir galutinai išlaimėti viso pasaulio čempijonatą.

Basketball! Basketball! Basketball!

Mūsų Šv. Juozapo parapijos Big Five šiomis dienomis labai gražiai pasirodė. "Bytinam" visas apylinkines komandas. Tik pralošėm vieną kitą geimį, kaip tai su House of David ir St. John's parapijos komanda, New Haven. Visus kitus supliekėm.

Mūsų mergaičių komanda irgi sparčiai žengia pirmyn, ypač paskutiniais laikais. Taipgi ir Šv. Vardo dr-jos švilpukų komandos (jų yra iki 6) ir Šv. Juozapo parapijinės mokyklos ratelis irgi pradeda visas airių ir prancūzų komandas bytyti.

Neseniai buvo žaidimas ir išlaimėjimas mūsų komandos uniformų fondui. Mokyklos vaikučiai labiausiai pasidarbavo pardavinėdami tikietus po visą miestą. Ačiū jiems ir kitiems, kurie pasidarbavo. Dovaną išlaimėjo lietuvaitė Miss Ona Urbonaitė, 159 Washington Ave.

Misijos

Šiom dviem savaitėm, būtent, nuo kovo 9 iki 22 mūsų parapijoj eina misijos.

Pasisekimas kuo puikiausias. Žmonės kuo tirščiausiai lankosi, o misijonierius kunigas Bružikas, jėzuitas, matyt, pilniausiai prisirengęs ir jo balsas skamba, kaip auksas ir sidabras mūsų didžioje bažnyčioje. Taipgi be pamokslų jisai platina katalikišką lietuvišką spaudą.

Linkime tokiems spaudos apaštalams, kaip kunigui Bružikui, geriausios kloties!

Kunigas Bružikas tai antras vyskupas Valančius. Dieve, jam padėk!

GRAND RAPIDS, MICH

A. a. Jonas Kanapė

Gimė lapkričio 11, 1883 m., mirė vasario 15, 1936 m., sulaukęs 52 metų amžiaus.

Palaidotas vasario 19-tą. Devintą valandą ryte buvo nulydėtas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kurioje kleb. kun. J. Lipkus atlaikė mišias ir gedulingas pamaldas. Po pamaldų buvo nulydėtas į parapijos kapines.

A. a. Jonas buvo malonaus būdo žmogus, dėlto turėjo daug draugų, kurie aukojo gėles, užprašė šv. mišias ir nemažas būrelis žmonių atidavė jam paskutinį patarnavimą.

Jonas Kanapė gimė Lietuvoj, Šiaulių apskrity, Skaisgirio val., Belžių kaime.

Paliko nuliūdime brolį Kazį, brolienę ir jų šeimyną Lietuvoj, o Amerikoj pusseserę Antaniną Vaitekūnaitę-Lesutienę.

A. a. Jono laidotuvėmis rūpi-

HARTFORD, CONN.

Draugijų ir Kuopų Atstovams

Šv. Trejybės parapijos lietuvių mokyklos svetainė yra didelė ir graži. Ten daromi įvairūs parengimai. Visos katalikiškos draugijos bei kuopos prisidėjo prie tos svetainės įrengimo ir turi savo atstovus. Toji "vienybės draugija" rūpinasi visais dalykais kas tik yra reikalinga svetainei — puodais, bliūdais, lėkštėmis ir kitokiais dalykais. Laiko savo susirinkimus ir daro parengimus savo naudai.

Sekantis susirinkimas įvyks kovo 23, 7:30 val. vak. toj pačioj vietoj. Valdyba kviečia visų draugijų bei kuopų atstovus susirinkti, nes bus labai svarbių dalykų aptarimai. Valdyba lauks visų.

Pranešėjas

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

PITTSBURGH, Pa. — Sausio 30 d. 1936 m. fonde buvo $2861.70. Tai dar nemažai trūksta iki reikiamos sumos — $5,000.00.

Kurie mėgstate lietuvių meną ir manote, kad pravartu to mūsų meno, mūsų styliaus pavyzdžius įamžinti šiame vakariniame globuso pusskrityje, tai siųskite savo pinigines aukas adresu: *V. Zamblauskas, 31 Minooka Street, Pittsburgh, (10) Pa.* Money orderį rašykite: *Lietuvių Kambario Fondas*, arba *Lithuanian Memorial Room Fund.* Didelė ar maža auka yra gera, ir gausite bendrą Pittsburgho Universiteto ir L. K. F. Komiteto kvitą už jūsų atsiųstą auką. *Spaudos Komisija*

MANO MARŠRUTAS

Nuo kovo 23 iki 29—105 Main St., Athol, Mass.

Nuo kovo 30 iki balandžio 12—20 Webster St., Brockton, Mass.

Nuo balandžio 13 iki 18—Keyser Island, South Norwalk, Conn. (poilsis).

Nuo balandžio 19 iki gegužės 5—220 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

Nuo gegužės 6 iki 17—47 Montgomery Pl., Paterson, N. J.

Nuo gegužės 18 iki birželio 2—207 Adams St., Newark, N. J.

Nuo birželio 3 iki 7—32 Dominick St., New York, N. Y.

Nuo birželio 8 iki 14—Keyser Island, So. Norwalk, Conn. (poilsis).

Nuo birželio 15 iki 24—2601 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Nuo birželio 25 iki rugsėjo 1—Jėzuitų Namai, Kaunas, Lithuania.

Tėvas J. Bružikas, S. J.

DAYTON, OHIO

Visiems Daytono Lietuviams ir Sporto Mylėtojams

Kaip jau žinote, Daytono lietuvių R. K. Šv. Kryžiaus parapijos Vyčių 96 kuopa turi gerus lošėjus, nes jau trečias metas laimi vietinių komandų čempijonatą. Šiemet lošė jau 30 žaidimų; 27 laimėjo, o tik 3 pralaimėjo.

Taigi, kovo 29 d. sekmadienį, 3 val. po pietų, Foresters svetainėj, E. Fifth St. ir High St., bus svarbus lošimas, mat, pribus iš Cleveland, Ohio, liet. Šv. Jurgio parapijos komanda. Mūsų Vyčių komanda žada atsilaikyt prieš clevelandiečius. Mūsų komandos menageris Juozas Galdikas darbuojasi, kad prirengus viską kuo geriausia.

Mūsų lošėjai yra šie: St. Vaitkus, A. Aleksinas, A. Augaitis, J. Skačkauskas, J. Žilinskas, F. Galdikas, K. Galdikas ir V. Čepulionis. Jie lavinasi, kad gerai prisirengti sutikt clevelandiečių komandą. *Daytonietis*

NEPAPRASTAS POTVYNIS

Washington Depot, Ct. — Niekas nepamena tokių potvynių Washingtone, kokį čia turėjom kovo 12. Shepong upė nepaprastai iškilo, užliejo visą miestelį. Valtimis plaukiojo gatvėmis, visų gyventojų rūsys buvo pripildyti vandens. Kitos šeimynos buvo priverstos apleist namus vidurnaktį. Kelis mažus namus nunešė pavandeniu.

Biznieriai skundžiasi dideliais nuostoliais. *A. P. Krikščiūnas*

JEI KOJAS SKAUDA, TAI VISĄ SKAUDA!

Apsaugok savo kojas — dėvėk "FOOT-EEZ" padukus čeverykuose. Sulaiko bildėsį vaikščiojant ant kietų grindų. Vėdina kojas, nes yra pilni oro, žengiant įtraukia ir išleidžia orą, pagelbsti kraujo cirkuliaciją kojose. Jautiesi, tarsi vaikščiotūm ant minkštų karpetų. Kojos visada vėsios, švarios, nedvokia. Yra plaujami, ilgai dėvėsi. Tinka į visus čeverykus — vyrų ir moterų. Parsisiųsdink porą, o džiauksiesi. Tik 25 centai su prisiųntimu (pinigais, ne pašto ženklais). Siųsdami užsakymą, pažymėkite čeverykų mieras (saizą). Adresuokit:

SHILLINGS FOOT SERVICE
1803 W. 47th St., Chicago, Ill.

7 DIENOS Į LIETUVĄ

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremenhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

COLUMBUS
HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

BUK SAVISTOVUS

Reikalingi Tuojaus Agentai

pardavinėjimui geral žinomų patentuotų gyduolių ir visokių europejiškų trejų-devynerių ir daugelį kitokių. Pe[illegible] užtikrintas.

DEKENS OINTMENT COMPANY

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKELIS	.70
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—baltais apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodos odos apdarais	1.50
ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais	1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais	1.25
ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais	1.25
MALDŲ RINKINĖLIS—Prastais apdarais	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė Kun. S. Draugelis	.10
NOVENA PRIE ŠV. TERESĖS MAŽOSIOS GĖLELĖS	5c.

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, pauksuoti	$1.00
VYRIŠKI, auksiniai	1.50
VYRIŠKI, pauksuoti	1.00
MOTERIMS SAGUTĖS	1.50
ŽIEDAI, 10 kt.	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

ERAŠKĖČIŲ TAKU—Mačiulio	.75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų	.50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija	.40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo	.25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija	.20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monolegas	.10
ĖMĖS IR KALBĖK	.20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama	.40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo	.15
MONOLOGAI: Blaiv. Pirmininkas, Ant vienų pečių, Šimas oratorius	.15
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	.35

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio	.15
ŠVČ. JĖZAUS VARDO DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio	.45
KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Wapplerio	.50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	.5
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas	.25
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis.	.50
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas	.25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos	.40
ATSARGIAI SU UGNIMI	.10
APIE APDRAUDĄ	.5
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M.	.25
EUROPOS ISTORIJA	.50
KRAŽIŲ SKERDYNĖ	.25
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	.5
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio)	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	.20
LOGIKOS EVOLIUCIJA	.5
LAISVĖN BEŽENGIANT	.75
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUŠRYJE	.15
NAUJOJI VALDŽIA	.5
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	.50
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ	.10
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti	.20
RAMBYNO TĖVYNĖJE	.35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ	.15
VIENYBĖJE GALYBĖ	.15
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės	.10
PAVASARIO BALSAI—Maironio	1.00
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės)	.40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA	.85
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai	.45
BAŽNYČIOS ISTORIJA	.75

MUZIKA

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ	.10
NUPLASNOK	.25
LIETUVOS HIMNAS	.35

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PŪCIA, keturiems balsams kanonas ir pianui	.50
ARTOJAS (Duetas)	.75

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

LAISVĖS DAINA	.35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS	.25
JAU PAVASARIS ATĖJO (mišram chorui)	.35
GIRTUOKLIO DAINA (soprano)	.25
NULIŪDIMO VALANDA (soprano)	.25

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA	.25
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranui	.30
LIETUVIŲ HIMNAS	.20
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES	.45

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA	.50

JUOZ GRUODŽIO KŪRINIAI

OP! OP! (mišram chorui)	.25
KO ČIA TAIP ILGU	.25
RUGIAGĖLĖS (vienam balsui)	.25

A. Z. VISMINO KŪRINIAI

OI TAI DĖKUI MOČIUTEI (vienam balsui)	.35

A. VANAGAIČIO KŪRINIAI

FORDUKAS	.50

A. ALEKSIO KŪRINIAI

O, PAŽVELGKI, vienam balsui prie piano	.50
MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS, duetas	.50

Mišriam Chorui

MIELS TĖVELI, Oi, skauda galvelę, Atsigėriau žalio vyno	.50
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą	.50

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLĖ	.50

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko	.35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I.	.20
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II.	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS	.15

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

LIKVIDAVOSI IR PASKIRSTĖ LIKUSĮ TURTĄ

Pereitą savaitę C. L. K. D. Sąryšio valdyba turėjo paskutinį susirinkimą, kuriame buvo padaryta galutina apyskaita ir paskirstymas likusio turto. Sąryšio bendras turtas dar siekė $90.17, iš kurio L. Kultūriniam Darželiui paskirta $49.00, o Vilniaus Vadavimo Fondui $17.17 ir likusi dalis pinigų — $24.00 užmokėti Liet. Svetainei už laikytus susirinkimus.

Clevelando Liet. Kat. Dr-jų Sąryšis gyvavo nuo 1914 metų. Jis daug nuveikė dėl savo tautos ir tikėjimo naudai, o ypatingai jis daug pasidarbavo dėl Clevelando liet. katalikų draugijų. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kas metas surengdavo Nepriklausomybės Dieną (vasario 16). Prieš atgavimą Liet. Nepriklausomybės, sąryšis įvairiais būdais — finansiškai ir darbu prisidėdavo prie Tautos Fondo, kada jis dar gyvavo.

Gaila, kad Clevelande viskas taip sparčiai nyksta; kelis kartus dariau šiame skyriuje pastabas, kad šios kolonijos lietuviai katalikai būtinai turi sukrusti ir daugiau susirūpinti savomis draugijomis ir jų likimu. Bet į kiekvieną mano pastabą gaudavau aštrią kritiką. Ir dar sykį raginu visus Clevelando liet. kolonijos katalikus veikėjus pamesti ir užmiršti nesusipratimus, kurie tęsėsi per kelis metus ir sušaukti susirinkimą, kuriame reikėtų padaryti gerus planus ateičiai.

DAR VIENAS PASIŪLYMAS

Ar nebūtų gerai suorganizuot jaunimo vietinių draugijų, klubų ar korų sąjungą? Man rodosi, kad tas išeitų į sveikatą visiems katalikams. Jei tokia jaunimo sąjunga susidarytų, be abejonės, ji įneštų daug naujo Clevelando lietuvių katalikų gyvenime. Ji ne tik taip galėtų surengti gražius ir sekmingus vakarus, bet ir Lietuvių Dieną — vasario 16 d. Jaunimas ir visa Clevelando liet. katalikiška visuomenė turėtų pasvarstyti šį klausimą ir šiame skyriuje pareikšti savo mintis.

Kitas dalykas. Būtų gerai, jei visos keturios mūsų Susivienymo kuopos padarytų kokią sąjungėlę dėl bendro-savytarpinio veikimo, ypač vajaus metu ir vakarų-programų parengime. Jeigu nebūtų galima sąjungos sudaryti, tai nors kuopų valdybos turėtų nuolatinius pasitarimus Susivienymo naudai.

"CARD PARTY"

Kovo 7 d., Lietuvių svetainėj, kun. Ch. Coughlino organizuojamos National Union for Social Justice lietuvių skyrius surengė pirmą "card party." Žmonių atsilankė ne tiek, kiek galėjo ir turėjo atsilankyti.

Visi bėdavoja ir keikia turtuolius ir net valdžią, kad tas negerai ir tas, bet kada kas yra daroma šiuo klausimu, tai dauguma žmonių nenori klausyti apie tai, ypatingai lietuviai.

Visgi, kad ir mažai publikos atsilankė, bet visos išlaidos buvo padengtos ir dar keli centai liks pelno. Ačiū komisijai, kurią sudarė p-lė A. Smith, p. F. Vaičiūnienė, J. Medelis, O. Smilevičienė, P. Istvan, T. Kolka ir J. Sadauskas.

GRAŽIAI PARAGINO

Sekmadienį, kovo 8 d., sumos metu, gerb. kun. A. Karužiškis, Panelės Švč. N. Pagalbos parapijos klebonas, labai gražiai paragino žmones, ypač tuos, kurie da nepriklauso prie LRKSA, kad kiekvienas be jokio atidėliojimo prisirašytų, ypač kada dabar eina naujų narių prirašinėjimo vajus. Tokis gražus paraginimas mūsų Susivienymo kuopoms yra labai pageidautinas. Be abejonės, 307 kp. yra ir bus dėkinga savo gerb. klebonui.

LANKĖSI CLEVELANDE

Am. J. V. Prezidento žmona—Mrs. Roosevelt pereitą savaitę buvo sustojusi Clevelande ir pasakė susirinkusioms moterims gražią kalbą. Ji ragino visas laikytis už pasaulinę taiką.

DELL E. JAKUBS—JAKUBAUSKIENĖ
LAISNIUOTA GRABORĖ—LICENSE FUNERAL DIRECTOR
Lithuanian Funeral Home
Automobiles and Invalid Car Service
6621 EDNA AVENUE CLEVELAND, OHIO
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
REAL ESTATE IR GENERALIS APDRAUDOS AGENTAS
19 Metų Praktikos Tame Biznyje
PETRAS P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6729

NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LIETUVIS GRABORIUS
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 9292

IZIDORIAUS SAMO JEWELRY KRAUTUVĖ,
kurioje parsiduoda visokį brangakmenys, įvairios rūšies žiedai, rašomos plunksnos ir kitokios gražnos. Šioje krautuvėje viskas parsiduoda numažinta kaina. Taip pat čia yra taisomi ir laikrodžiai.
6704 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

ST. CLAIR BAKERY
SKANIAUSIA IR GERIAUSIA RUGINĖ IR KVIETINĖ DUONA
Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas
K. OBELS-OBELIENĮ
6212 SUPERIOR AVE. (1404 E. 66th St.), CLEVELAND, OHIO
Telephone Henderson 6716

PASVEIKINIMAS V. UŽDAVINIUI

(VVS Reikalų Vedėjui ir "Mūsų Vilniaus" Redaktoriui)

Sveikas!.. Vincai Uždavini!
Kas girdėt ten, mūs' tėvynėj?
Ar greit Vilnių mes vaduosim?
Suprask: link jo raiti josim.
Kad supliekus okupantų
Karius ten, ties Nerio krantu.
Pasakyk tad, tėvynaini,
Garsių bočių kilnus aini,
Svečias mūsų, Uždavini,
Ar greit laisva bus sostinė —
Vilnius, pilis Gedimino?
Gal tą Tavo esmė žino.
Ar reik' žirgus jau balnoti,
Kad jot' Vilnių atvaduoti?
Sveikas!.. drūtas!.. kaip gyvuo-
Kokiu tikslu čia važiuoji? [ji?!..
Ar vien tiktai mus matyti
Ar į kovą kviest, brolyti?
Kad supliekus okupantų
Karius ten, ties Nerio krantu;
Kur yr' pilis mūs' sostinės—
Vilniaus, širdies mūs' tėvynės.
Sveik's!.. malonu yr' matyti
Mums čia Tave, plunksnos Vyti;
Kuria kaujies, tartum, kardu
Už laisvę mūs Aušros Vartų!..

Kazys Vidikauskas

BASKET BALL

Pereitą savaitę pasibaigė Šventos Vardo draugijos Basket Ball lygos antros dalies žaidimai. Kas laimėjo čempijonatą — da nežinoma. Mat, trys komandos — Šv. Elžbietos par. (vengrų), Šv. Ignoto par (airių-vokiečių) ir mūsų komanda laimėjo 6 žaidimus ir pralošė po vieną. Dabar turės žaist vadinamą "Round Robin Series" ir kuri komanda laimės, gaus 1936 metų čempijonatą.

Pirmas žaidimas bus antradienio vakare tarp Šv. Elžbietos par. ir Šv. Ignoto parapijos komandų. Lietuviai žais su komanda, kuri laimės šį žaidimą. Abu žaidimai bus Cathedral Latin gym.

Daugelis vietinių ketina važiuoti su Brazis Bros. Clothes komanda į Daytoną kovo 29 pamatyti antrą žaidimą tarp šios komandos ir Vyčių komandos iš Šv. Kryžiaus parapijos Dayton, Ohio. Mat, "rooteriai" neri pamatyt ir antrą žaidimą tarp šių stiprių komandų.

J. K. Venslovas

LIGONIAI

Peliksui Navarskui padaryta lengva operacija, dar nežinia kaip greit vėl galės grįžti prie savo darbo.

Keliom dienom vėliau susirgo jo sesutė Alda Navarskaitė. Gydytojas pareiškė, kad yra vilties abiem greit pasveikti.

Alekas Vyšniauskas netikėtai iš mažos žaizdos turėjo užnuodymą piršto. Net turėjo pabūti ligoninėj. Alekas Vyšniauskas yra LRKSA 142 kuopos iždo globėjas ir net savo pareigų negalėjo pildyti, nes negalėjo suimt paišiuko. Nariai prašo Aukščiausiojo, kad greit grąžintų sveikatą.

Kazimiera Skodienė, darbščioji moteris, buvo labai smarkiai susirgus. Net 6 savaites sunkiuose skausmuose gulėjo lovoj. Yra vilties, kad pagis ir sveikata kas kart eina geryn. Kazimiera Skodienė yra "Garso" skaitytoja ir didelė patrijotė. Pas ją randasi visi katalikiški laikraščiai ir daug visokių gerų spaudos dalykų — knygų ir tt. Linkiu greito pasveikimo!

P. Glu-nė

MIRĖ

Pereitą savaitę mirė Charles L. Richman, kaip pagarsėjęs vyrišku drabužių didelės dirbtuvės vedėjas. Šį biznį vedė trys broliai, iš kurių vienas mirė du metu atgal, o dabar antras. Gyvas pasiliko tik vyriausias brolis.

Richmanai yra pagarsėję savo labdaringomis aukomis, gerai ir simpatingai užlaiko savo darbininkus. Kiekvienas darbininkas apgailestauja Ch. Richmano.

Senelis

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

L. DAPŠYTĖ BASKETBALL KOMANDOS "MASKOTĖ"

Čia — Philadelphijoje — kovo 12-tą katalikiška Hallahan High School (mergaičių) lošė basketbolą su kita high schoole — West Catholic komanda. Pastarosios "maskotu" — laimės teikėju—buvo mažutė lietuvaitė Lilija Dapšytė.

Tačiau pastaroji mokykla — West Catholic pralošė. Bet mažutė Dapšytė, nežiūrint to pralošimo, pati tapo didvyrė — savo gražiu, žavėjančiu balseliu ir filmų artistės Shirley Temple nudavimu, sužavėjo dešimttūkstantinę minią žiūrėtojų. Jos vyresnė sesuo Eleonora Dapšytė, kuri yra West Catholic High School mokinė, irgi darbavos, kad jų mokykla išloštų; bet likimas sprendė kitaip...

PADĖKONĖ VEIKĖJAMS

Čia — Philadelphijoje, praėjusiais metais keli veikėjai, kad pagerbus labai užsitarnavusį mūsų Tautai ir Bažnyčiai bei tarptautinės kalbos idėjai didžiavyrį, prelatą Aleksandrą Dambrauską, jo 75 metų gimimo sukaktuvių proga, pasigaminę keletą jo atvaizdo klišių ir raštų apie jį siuntė į įvairiausius laikraščius — ne tik lietuvių, bet ir kitataučių. Ir surinkę visą spausdintą medžiagą nusiuntė jam — prelatui Dambrauskui. Tai paskiausiu laiku vienas veikėjų nuo prelato Dambrausko apturėjo laišką, kuriame, tarp kitko, yra tokie žodžiai:

"Tamstos laišką, spausdinius, iškarpas ir fotografijas, kurias man esi siuntęs, aš neseniai gavau ir už viską nuoširdžiai dėkoju. Labai man malonu susipažinti, nors iš fotografijos, su p. Kaziu Dryžu ir simpatinga Pūkų šeimyna. Prašau mano vardu juos pasveikinti ir palinkėti jiems geriausių Dievo malonių ir pasisekimo gyvenime. Kaipo susipratę katalikai veikėjai jie jau dėl to vieno yra verti Dievo palaimos..."

CARD PARTY IR RADIO PRAMOGA

Sekmadienio vakare, kovo 15-tą Šv. Jurgio parapijos svetainėj įvyko parapijos naudai card party ir radio pramoga. Tą pramogą suruošė Šv. Onos dr-jos veikėjos. Kaip toji pramoga pasisekė, galima jau yra spręsti ir iš to, kad kur- kas anksčiau, iškalno, dar prieš pramogos pradžią, ve tos veikėjos: Natalija Mockieliūnaitė, Ona Andrulienė, Mikalina Stankienė, Rozalija Mazdžiūrienė, Ona Lukoševičiūtė, Stepanė Tvaskienė ir Balbina Čebatorienė pardavė virš 400 tikietų. Be je, kartu su aukščiau išvardintomis "leidėmis" darbavosi tos pramogos tuošoj ir Marijona Slavinskienė ir Emilija Petraitienė.

K. V.

ŠIS TAS IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO PRAEITIES

Minėdami Klaipėdos krašto reikalus, dažnai sakome, kad tai yra Mažoji Lietuva. Tas kai kam duoda progos suprasti, kad tik Klaipėdos kraštas sudaro Mažąją Lietuvą. Tačiau iš tiesų Mažąją Lietuvą sudaro dar ir tos žemės, kurių dalį šiandien vadiname Rytų Prūsija. Ten irgi gyvena gerokas skaičius lietuvių.

Klaipėdos kraštą sudaro 2,848 kvadratiniai kilometrai žemės ploto su gražiomis Nėringos kopomis. Šiandien labai sunku pasakyti, kas buvo pirmieji Klaipėdos krašto gyventojai.

Istorinės iškasenos rodo, kad Klaipėdos krašte žmogus pradėjo gyventi apie 1000 metų prieš Kristų. Pirmieji gyventojai buvę aisčių giminės. Mes, lietuviai, esame taip pat aisčių kilmės. Todėl darosi aišku, kad čia gyventa lietuvių giminės kuršių, tik jokiu būdu ne germanų. Klaipėdos krašto praeitis visiškai aiškėja nuo 1252 metų, kai į Klaipėdą atsikėlęs kardininkų ordinas pasistatė pilį, kurios pagelba galėjo tvirčiau laikytis prieš žemaičius ir neva krikštydamas terioti Lietuvą.

1923 metais Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas paėmė Klaipėdą ir pilį sudegino. Nuo tada Klaipėdoje išnyko kardininkų ordinas, o jo vietą užėmė aršūs Lietuvos priešai kryžuočiai. Narsūs žemaičiai nenusileido ir kryžuočiams. Klaipėda nuolatos buvo deginama ir per kovas ėjo iš vienų rankų į kitas. Kryžuočiai įsistiprino Ragainės ir Ventės pilyse, bet 1410 metais ties istoriniu Žalgiriu Vytautas Didysis jiems davė lemiamą smūgį.

Po šių smarkių įvykių ligi 1600 metų pradžios Klaipėdos kraštas gyveno ramiai. Tik vėliau, kai Prūsijos kunigaikštis Albrechtas sumanė atstatyti buvusią kryžuočių ordino garbę, į Klaipėdos kraštą jis įdėjo dideles pinigų sumas, norėdamas jį paversti vokiška žeme. 1629-1635 metais Klaipėda buvo atitekusi laikinai į švedų rankas. Ir vėlesniais laikais švedai dažnai pasirodydavo ties Klaipėdos miesto sienomis.

1678 metais Klaipėdą ištiko didelis gaisras, kuris sunaikino visą miestą. Tik pilis išliko sveika, kurioje susimetę gyventojai atsispyrė nuo švedų pakartotino puolimo. 1709-1710 metais Klaipėdos kraštą aplankė baisioji rykštė — badas, maras ir didelė šalčiai. Per tuos dvejus metus išmirė tūkstančiai žmonių. Į jų vietas atplūdo daug įvairių kolonistų, o 1732 metais tūkstančiai kolonistų į čia atsikėlė iš Vokietijos gilumos. Tik nuo šio laiko Klaipėdos krašte atsirado gerokas skaičius vokiečių, kurie palaikomi Prūsijos valdžios čia ėmė vokietinti ir senuosius to krašto gyventojus lietuvius.

1757-1763 metais rusų kariuomenė plėšė ir naikino Klaipėdos kraštą. Bet po šių sunkumų apie pusantro šimtmečio Klaipėdos kraštas galėjo vėl laisviau gyventi. Tačiau šis visas laikotarpis tenykščiams lietuviams buvo labai skaudus, nes vokiečiai iš jų stengėsi išplėšti lietuvišką dvasią. Gi po 1875 metų toji nutautinimo banga dar labiau sustiprėjo. Lietuvių kalba buvo pašalinta iš mokyklų, bažnyčių ir kitų viešų vietų.

Atėjo didysis karas. Vokiečiai jau 1914 metų rudenį Klaipėdos krašto pietinę dalį užleido rusams, o 1915 m. pradžioje rusai užėmė ir visą kraštą.

Pasibaigus didžiajam karui, Klaipėdos likimas pateko to karo laimėtojų, santarvės valstybių, žinion. Klaipėdos reikalus tvarkyti pradėjo prancūzai. Tačiau lietuviai, po ilgų amžių priespaudos, pajutę besiartinančią laisvę, 1923 m. sausio 15 d. sukilo ir nusikratė svetimųjų jungo. Po ilgesnių derybų, 1924 m. gegužės 8 d. Lietuva su Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija pasirašė Klaipėdos krašto konvenciją, pagal kurią Klaipėdos kraštas gavo autonomiją ir buvo ir juridiškai priskirtas prie Lietuvos.

Tsb.

Jau 12 metų einąs Lietuvoje literatūros, mokslo, meno, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesinis iliustruotas žurnalas "ŽIDINYS" nuo pat jo leidimo pradžios turėjo ir turi nemaža Amerikos lietuvių savo rėmėjų-prenumeratorių skaičiuje, kurie žurnalą paremdami leido jam visą laiką būti nepriklausomu jokiai politinei partijai ir objektyviai informuoti viso pasaulio lietuvius aktualiausiais Lietuvos gyvenimo klausimais.

1936 metų "Židinys" dar atpigintas ir jo prenumeratos kaina bus tokia: metams $7.00, pusmečiui $3.50, studentams ir moksleiviams: metams $5.00, pusmečiui $2.50.

Adresas: "ŽIDINYS," Kaunas, Laisvės Al. 3b, Lithuania.

Jau Prirengtas dėl Taves DABAR
BARTELS
Bock Beer

IŠ PO KRANO IR BONKOMIS VADOVAUJANČIOSE VIETOSE—UŽSISAKYK KEISĄ Į SAVO NAMUS—PHONE KINGSTON 7-2126.

Profesorius sako:

... tai yra BOCK ALUS, kokį tik Bartels gali sutaisyti. PUIKUS ... su ta tikrojo senovinio alaus spalva, gausus švelnumu ir malonumu, kurie yra charakteringi TIKRAM bock alui. Vartok Bartels bock alų anksti ir dažnai. Šis sezonas yra trumpas ir aprūpinimas yra aprubežiuotas.

Bartels WITH REPUTATION OLD

LIETUVOS ČIGONAI

Bene įdomiausia ir savotiškiausia iš visų Lietuvoje gyvenančių svetimtaučių yra čigonų tautelė. Čigonai yra kilę iš Vakarų Indijos. Į Lietuvą jie atvyko maždaug prieš 500 metų iš Lenkijos ir Rusijos.

Tačiau apie čigonus platesnių žinių randame tik 1501 metų metrikose, kuriose sakoma, kad Lietuvos-Lenkijos karalius Aleksandras įsakė visus čigonus išvaryti iš Lietuvos. Bet šitoks nutarimas turėjo galios tik karaliaus valdomosiose žemėse. Dėl to čigonai dažnai papirkinėdavo Lietuvos didikus. Šie jiems išduodavo globos laiškus ir leisdavo laisvai gyventi savo žemėse.

Didikų globojami, čigonai ilgainiui smarkiai paplito visoje Lietuvoje. Po kurio laiko kai kurie jų metė klajoklių gyvenimą ir įsikūrdavo miestuose. Iš visų didikų globojusių čigonus, ypač pasižymėjo Radvilos. Lietuvos archyvuose dar ir dabar yra kunigaikščio Karolio Vladislovo Radvilos 1778 metais išduotas rekomendacinis laiškas čigonui Jonui Marcinkevičiui. Šiuo savo laišku kunigaikštis Radvila praneša, kad visus Miro miestelio sėslius čigonus jis ima savo globon, jiems vyresniuoju skirdamas jau minėtą Joną Marcinkevičių. Radvila dar įsakė savo valdiniams gerai elgtis su šiais čigonais, leisti jiems laisvai varyti prekybą Radvilų miestų turguose ir laisvai keliauti įvairiais, Radvilų žemėje esančiais keliais. Tuo pačiu čigonų vyresniajam Marcinkevičiui buvo duota teisė bausti savo valdinius.

Nenuostabu, kad Jonas Marcinkevičius, būdamas visų čigonų vadu, pasidarė labai turtingas. Ypač ištaigingai jis vykdavo į turgus. Jo vežimo prišaky jodavo dešimt raitų čigonų. Jie, mušdami lazdelėmis į tam tikrus katilus, pranešdavo apie savo vyresniojo atvažiavimą. Netoli jų jodavo dar 7 jauni čigonai. Kiek toliau, dideliame, gražiai išpuoštame vežime, pakinkytame aštuonetu arklių, važiuodavo Marcinkevičienė. Šalia jos vežimo jodavo kelios jaunos čigonės. Užpakalyje keletas arklių traukdavo virtuvę su virėjais.

Kitas čigonų vyresnysis, gyvenęs Lydos apskrities, Eišiškės miestely, maždaug tuo pačiu metu kaip ir Marcinkevičius, buvo Znamarauskas. Kai jis pasiekė šią aukštą vietą, labai pralobo, tapo žiaurus ir išdidus. Negalėdami pakeisti jo žiaurumo, čigonai sukilo prieš savo vadą, nurengė ir nuogą įkišo į maišą. Aplink jį sustoję, čigonai Znarauskui įkrėtė 100 botagų. Po to jis buvęs daug kuklesnis ir sumanesnis.

Žlugus Lietuvos valstybei, dingo ir čigonų globa. Nustoję savo vadų, daug čigonų iš Lietuvos išsikėlė į Rusiją ir Besarabiją. Pagal 1923 m. Lietuvos gyventojų surašymą, visoje Lietuvoje buvo rasti tik 284 čigonai. Tačiau manoma, kad jų yra apie 1500, bet dėl įvairių priežasčių surašymo metu jie buvo nesurasti. Lietuvoje dabar jie pilnateisiai piliečiai, turi pasus, bet dažniausia dar nesėslūs gyventojai. Čigonai verčiasi arklių mainikavimu ir būrimu. Žymūs nuolatinėmis vagystėmis.

ŠV. ZITOS DRAUGIJOS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

KAUNAS. — Vasario 16-tą įvyko Šv. Zitos dr-jos metinis narių susirinkimas. Susirinkime padaryta plati pereitų metų veikimo apyskaita, aptarta ekonominė draugijos padėtis, priimta 1936 metams sąmata, išrinkta nauja valdyba ir revizijos komisija ir tt.

Šv. Zitos tarnaičių draugija varo platų darbą. Ir tikrai reikia stebėtis, kad ši draugija ne tik iš nedidelių nario mokesčių išlaiko ligonių kasą, kuri kai kuriais atžvilgiais pralenkia net valstybės tvarkomas ligonių kasas, nes Šv. Zitos draugijos susirgusios narės gydomos, kol serga, o ligonių kasos gydo tik trumpą laiką ir tt. Ir ši draugija iš niekur negauna pašalpų, kai tuo tarpu valstybinėms ligonių kasoms moka ir valstybė (apie trečdalį) ir darbdaviai (apie trečdalį), ir, pagaliau pačių darbininkų mokestis nemažesnis, kaip Šv. Zitos dr-jos narių mokestis.

Bet ne tik sekmingai tvarkantis buvo rūpintasi nariais, bet įstengta įsigyti ir turto, kurio vertė šiandien siekia apie 400,000 litų.

Ir tai padaryta dėka pačių zitiečių susipratimo ir dėka jų reikalams pasišventėlio kan. P. Dogelio, kuris, kaip Šv. Zitos dr-jos pirmininkas, dr-jos reikalus sėkmingai tvarko.

Jei tokio susipratimo parodytų krikščionys darbininkai, kokio yra parodžiusios zitietės, jie padarytų dar daugiau, nes jų skaičius didesnis.

Sovietų Jumoras

Trockis sėdi Prancūzijoj paupy ir žuvauja. Prie jo atsisėda prancūzas, kuris nepažįsta jo ir sako:

— Girdėjote naujieną. Trockis mirė.

— Netiesa, — atsako Trockis,— kad Trockis būtų miręs, tai aš čia su jumis nežuvaučiau.

— A,—susigriebė prancūzas,— čia tikrai klaida, tai Stalinas mirė.

— Ir tai netiesa, kad Stalinas būtų miręs, tai aš čia taip pat nežuvaučiau.

— Taip, taip,—sako prancūzas,— tai Leninas prisikėlė.

— Ir tai netiesa—sako Trockis—kad Leninas būtų vėl prisikėlęs, tai jis dabar žuvautų su

Vietinės Žinios

DIDELI POTVYNIŲ NUOSTOLIAI

Daug Wyoming Klonio Gyventojų Nukentėjo

Wilkes-Barre. — Kovo 12-14 dienomis pakilusi Susquehanna upė Wyoming Klonio gyventojams, gyvenantiems paupiuose, arba šiaip žemesnėse vietose, pridarė daug nuostolių.

Upė smarkiai pradėjo kilt ūmai atšilus orui, lyjant ir sniegtint. Nors aukštesnėse vietose ir lygumose sniegas jau buvo ištirpęs, bet revuose, giriose ir šlaituose sniego ir ledų dar buvo labai daug. Dar kovo 11-tą upė siekė vos apie 10 pėdų gilumos, kovo 13-tą 9 -tą val. vakaro pasiekė net 28.75 pėdų gilumo.

Wilkes-Barrių, Kingstono, Plymouth'o, Lee Park, Lynwood, Breslau, Westmoor, Firewood, Edwardsville, Nanticoke ir kitų miestų miestelių žemesnės vietos su trobesiais atsidūrė po vandeniu. Daug žalos pridarė ir tiems namams, kurių pasiekė rūsis.

Keli tūkstančiai gyventojų turėjo apleist savo namus ir laikinai prisiglaust svetimose pastogėse.

Būta ir žmonių aukų. Kovo 13-tos rytą atrado išmirusią keturių asmenų šeimyną gyvenančią 17 South Atherton St., Kingston. Ta šeimyna čia persikėlė iš Ashley tik pora dienų prieš savo tragediją. Žuvo šie: Guy I. Boop, 36 m., vartotų automobilių pardavėjas, jo žmona Mrs. Anna Bilhart Boop, 23, jų vienintėlė duktė June, 8 m., ir Mrs Boop motina Mrs. Bella Mull, 65 m. Šeimyną atrado užtroškusią gasais, bet vanduo, kuris buvo pasėmęs jų namą (penkių pėdų gylio) buvo tiesioginė nelaimės priežastis.

Tik seni Wyoming Klonio gyventojai prisimena panašius potvynius. Pats didžiausias potvynis čia buvo 1875 metais kovo mėnesį, kuomet Susquehannos pakilimas užrekorduotas net 35.60 pėdomis; antras didžiausias pakilimas buvo 1865 m. kovo 18-tą pasiekęs 33.10 pėdų, kiti iš eilės didžiausi buvo šie: 1902 m. kovo mėn. — 31.30 pėdų, 1904 m. kovo mėn. — 30.60 p., 1869 m. spalių mėn. — 28.80 p., ir 1914 m. kovo mėn. 28.53 p.

Bet dėl potvynių nukentėjo ir kitų steitų gyventojai.

Pakilusi Passaic upė Paterson, N. J., 5000 gyventojų privertė apleist gyvenamas vietas.

Rytinėj Kanadoj dėl potvynių žuvo 13 asmenų. Naujoj Anglijoj daug nuostolių padarė pakilusi Merrimac ir Connecticut upės, New York steite — Hudson upė. Naujoj Anglijoj dėl potvynių žuvo 8 asmenys, New Yorko ir New Jersey steitucse — po vieną.

Potvynių zonose sugadinti keliai, pertrauktas telefono ir telegrafo patarnavimas, uždarytos mokyklos ir dirbtuvės.

LANKĖSI

Pereitą sekmadienį Wyoming Klony lankėsi iš Brooklyn, N. Y., Vincas Matusevičius, plačiai žinomas lietuviško pusvalandžio per radio vedėjas. Pas muz. J. J. Šaučiūną jis įsigijo Kingstono Šv. Marijos parapijos choro įdainuotų lietuviškų rekordų, kurie jam reikalingi išpildymui programų per radio.

Penktadienį, kovo 14-tą lankėsi Sus-mo Centre p. Petras Skarna iš Lynwood, Pa.

Antradienį, kovo 17-tą lankėsi J. J. Nevulis, LRKSA 46 kp. finansų sekretorius iš Sugar Notch.

BAŽNYTINIS KONCERTAS

Šv. Trejybės parapijos choras, vedamas muz. J. Stulgaičio, sekmadienį, kovo 29-tą, išpildys garsiąją Theo. Dubois'o kantatą "Septyni Kristaus Žodžiai nuo Kryžiaus."

Kantata bus giedama bažnyčioje prie vargonų, 8 val. vakare.

Tai bus puikiausias bažnytinis koncertas, nes toji kantatai tai nėra kokis paprastas dalykas, o puikus, milžiniškas muzikos kūrinys. Theo. Dubois, garsus kompozitorius, savo gilioje muzikoje bando parodyt, išreikšt žmonėms, kaip yra reikšmingi Kristaus Septyni Žodžiai nuo Kryžiaus.

Be choro dalyvauja solistė panelė Ona Miliauskaitė, kuri jau daug kartų kaip bažnyčioj taip ir koncertuose savo gražiu soprano balsu žavėjo publiką. Bus ir kiti žymūs solistai.

ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS SODALIETĖS

Nepamirškite gegužės 5, 1936 m., kame Šv. Trejybės parapijos sodalietės rengia card party ir šokius Eagles' Ballroom, North Washington St. Šokiams gros "Georgie and His Virginians," pritaikant jauniems ir seniems.

Brangios dovanos bus duodamos tiems, kurie turės "lucky number" prie durų. Dovanos kortų lošėjams taipgi bus duodamos.

Šis draugiškas parengimas yra pirmas iš eilės "pavasarinių" parengimų, tad raginame jaunimą iš Wyoming Klonio atsilankyti ir susipažinti su Wilkes-Barre sodalietėmis ir jaunimu, vienytis draugiškai ir lietuviškai. Visiems atsilankusiems užtikriname kuo smagiausią laiką. Tikietus galima įsigyti nuo narių arba komisijos.

Narės pasirūpę surengt tokį pasilinksminimą kokio dar šiame klony nebuvo.

Vyriausioji komisija yra sudaryta iš šių narių: Valerija Žaleliuoniūtė — vakaro vedėja, Ona Juknevičiūtė — sekretorė, Marijona Rutkauskaitė — iždininkė, Elena Mensiskaitė — korespondentė. *Koresp.*

ŠV. VARDO JAUNESNIŲJŲ DRAUGIJAI

Sekmadienį, kovo 22, Švč. Trejybės parapijos, Šv. Vardo jaunesniųjų dr-ja eis prie Šv. Komunijos 9 val. ryte. Po mišių svetainėj yra rengiami vadinami Komunijos pusryčiai.

Valdyba prašo tėvų prižiūrėti, kad visi vaikučiai priėjūtų į bažnyčią laiku.

Lietuviška Auksinių Daiktų Krautuvė

Užlaikome įvairios rūšies gražnų (juwelry) ir taisome įvairių rūšių laikrodžius gerai ir pigiai.

S. POTOCKIS

32 SOUTH MAIN STREET

Wilkes-Barre, Pa.

(Buvusiam Union Saving and Trust Co. Building, antros lubos)

GEORGES HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Priėmė pat geležinkelio stotį.

Telefonuokit numerį:

88 East Market Street

Wilkes-Barre, Pa.

Jurgis Vaitonis, Savininkas

PETRAUSKO UŽEIGA

Po Vardu

CHAS PETROWSKI

CAFE

69 BUCKINGHAM AVENUE

LUZERNE, PA.

Užlaiko Visokius Gėrimus ir Užkandžius

Mandagus Patarnavimas

J. M. KUNIGO JUOZAPO MILIAUSKO ŠVENČ. TREJYBĖS BAŽNYČIOS KLEBONO VARDINĖMS

Tau DIEVAS yr davęs gausybę malonių,
Kurios yr brangesnės už žemės turtus,
Kad vesti galėtum sau pavestus žmones
Tiesiausiu keliu ten, kur spindi dangus.

Savus gabumus protingai Tu vartoji!
Tu perlų kraulidėn tuščioms nebarstai!
Galingas jėgas tik, kur prider, eikvoji,
Kiekvieną dalyką rimtai apsvarstai!

Protu išsklaidai Tu juodž ausias tamsybes;
Paiėgi inžvelgti į gamtos paslapt's;
Pilnai supranti Tujen meilės galybę,
Varguoliui ką reiškia krikščionių viltis!

Artisto dvasia po padangę skrajoji!
Širdelė atjaučia kartybę vargų!
Žmonėms Tu prądžiugint knyga užsimojai,
Nepasigailėdams didžių išlaidų!

Statai pirmon vieton Tu DIEVĄ, Bažnyčia;
Šiam nesigaili didžiausių pastangų!
Apsaugai savuosius nuo velnio vilyčių,
Pamokai, pakelti kaip naštą vargų!

Tu nepamiršti ir brangiosios tėvynės!
Kad visi ją pamyltų, pastangų negaili!
Jos meile alsuoja ir Tavo krūtinė!
Žodžiu ir raštu Tu jos garbę keli!

Parapijos savo Tu tikras vadovas;
Visiems lygus tėvas—seniems ir jauniems!
Tau rūpi jų sielų ir kūno gerovė!
Akys' tiesą rėži blogiems ir geriems!

Valio! tad klebone, mūs Juozai Miliauskai!
Ilgiausių metų, pilnai laimingų!
Maldaujame mes Tau iš DIEVO geriausio
Ir sielai ir kūnui stipriausių jėgų!

Snaudalis

SUSILAUKĖ DUKTĖS

Klemensas ir Irena Šnipai, gyvena Butler, Pa., kovo 8-tą susilaukė duktės. Irena Šnipienė yra LRKSA Vice-Prezidento muz. Juozo ir Julės Stulgaičių duktė, kuri ilgą laiką dirbo Susiv. Centro Raštinėj.

Kl. Šnipas irgi kilęs iš Wyoming Klonio, jis yra steitrūperis.

Linkime tėvams džiaugsmo, o jų dukrelei gražaus augimo!

LIET. MOTERŲ KLUBAS PRADĖJO NAUJŲ NARIŲ VAJŲ

Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas paskelbė taip vadinamą "Open Charter" arba prirašymui naujų narių vajų. Vajus tęsis du mėnesiu — kovo ir balandžio. Priėmimo (initiation) iškilmės įvyks gegužės mėnesį.

Klubas suorganizuotas vasario 28, 1928, ir per tą laikotarpį sekminngai veikia.

Klubo tikslas organizuoti apielinkės lietuvės moteris ir merginas į šį klubą draugiškais ir socialiais pamatais. Nuo savo susiorganizavimo klubas padarė daug labdaringų dalykų. Įrengė Elmhursto našlaičių mokyklos du kambariu visais reikalingais reikmenimis. Kas metą rengia Elmhursto našlaityno vaikučiams partes, renka drabužius. Sušelpia nelaiminguosius Padėkonės Dienoj ir Kalėdose. Neseniai nupirko Elmhurst'o Nukryžiuoto Jėzaus vienuolyno seserims elektrikinę siuvamą mašiną.

Klubas susirinkimus laiko paskutinį antradienį kiekvieno mėnesio YWCA sun parlor. Wilkes-Barre.

Vajaus komisiją sudaro šios įžymios klubietės: Miss Anna Marcelonis iš Pittstono, Mrs. J. W. Zelinsky iš Luzerne, Mrs. A. W. Lish iš Edwardsville ir Mrs. Anna Maslowski iš Plymouth'o.

Norinčios įsirašyti į klubą gali priduoti savo vardus vajaus komisijai arba klubo sekretorei Miss Agnes Wetcher, Stanton St., Hudson, Pa.

Kiekvienai Wyoming Klonio lietuvei patartina prie šio klubo [illegible]

KINGSTON

IŠ SODALIEČIŲ VEIKIMO

Sekmadienio vakare, kovo 15, sodalietės laikė savo mėnesinį susirinkimą ir vadinamą "social." Į susirinkimą atsilankė apie 60 narių ir 15 naujų kandidačių.

Sodalietės šį metą rengiasi prie didesnio veikimo. Gegužės mėnesį rengiami šokiai — May Dance.

Susirinkime lošta "Penny Bingo." Buvo duodami užkandžiai ir draugiškai pasikalbėta.

Į šokių komisiją išrinktos sekančios sodalietės:

pirmsėdė — Bronė Pangoniūtė (išd.), vice-pirmsėdės — Genovaitė Radzevičiūtė ir Eleonora Kraušiūtė; Julė Pileckaitė — sodaliečių pirm., Ona Pileckaitė — fin. raštininkė, Irena Kadišiūtė — raštininkė, Genovaitė Sorokaitė, Genovaitė Kupstaitė, Petronelė Leliūkaitė, Pranciška Gasiliauskaitė, Marė Kraušiūtė, Ona Veliviūtė, Marcelė Lukšė, Genovaitė Agurkiūtė, Apolionija Pileckaitė, Elena Karaliūnaitė, Aldona Burduliūtė, Anelė Žekanskaitė, Pranciška Pangoniūtė, Emilija Razimauskaitė, Anelė Budzeikaitė, Elena Grabliauskaitė, Aldona Vaicikauskaitė, Marė Basanavičiūtė, Genovaitė Kaduškevičiūtė, Margarieta Radzevičiūtė, Anelė Valutkevičiūtė, Zuzana Kamarūnaitė, Marė Nakčiūnaitė.

JONAS KUČINSKAS

Ilgametis LRKSA 1-mos kuopos sekretorius. Senas Kingstono siuvėjas. Kučinsko padaryti siūtai visuomet atrodo gražiai ir tinkami nešiojimui.

Pavasariniam sezonui turi parsitraukęs visokių gražių materijų. Kurie nori Velykoms gražiai pasirengti — patariam užsisakyti siūtus pas Kučinską tuojau, nes iki Velykų nedaugiausia yra likę laiko.

Užeikit pas Kučinską pasižiūrėti naujų pavasarinių materijų: 238 Slocum St., Kingston, Pa.

MIRĖ SIMANAS PAUKŠTIS

Kovo 17-tą mirė Wyoming Klony plačiai žinomas lietuvis biznierius Simanas Paukštis, Sr., 65 m., gyv. 39 Hillside Ave., Edwardsville. Mirė po dviejų savaičių sirgimo.

Velionis iš Lietuvos atvyko virš 50 metų atgal, pirmiausia apsigyveno Plymouthe, vėliau persikėlė į Edwardsville ir čia pastoviai apsigyveno.

Liūdesy paliko žmoną Agotą, dukteris Aldoną Charney, gyv. Woodhaven, L. I., Mrs. Anna Rogers, Woodhaven, L. I.; sūnų Šimoną; posūnius Vincą Butkų, Binghamtone, daktaro Butkų, Amsterdame; podukras Nellie Butkiūtę ir mokytoją Celia Butkiūtę. Velionis taip pat yra dėdė kun. P. B. Paukščio — Amerikos Legijono Penna steito kapeliono ir garsaus atleto Silvestro Paukščio.

Iškilmingos laidotuvės įvyko trečiadienį kovo 18-tą. Po gedulo pamaldų atlaikytų Šv. Marijos bažnyčioj, palaidotas šeimynos lote, Pringle kapuose.

MIRĖ

A. a. Jeronimas Masaitis, 10 mėnesių amžiaus, gyv. 609 E. Main St., Plymouth, mirė kovo 10-tą plaučių uždegimu. Palaidotas kovo 12-tą Šv. Kazimiero parapijos kapuose. Paliko tėvus ir du broliu.

A. a. Juozas Ališauskas, gyv. 306 Damon St., West Pittston, mirė kovo 14-tą, palaidotas kovo 17-tą su bažnytinėm ceremonijom Pittstono Šv. Kazimiero parapijos kapuose. Velionis 45 metai atgal atvykęs iš Lietuvos visą laiką pragyveno šioj sekcijoj. Paliko žmoną, vieną sūnų ir tris dukteris.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Sudėstė Kun. Michael J. Duffy

Vertė Kun. J. K. Miliauskas

TREČIOJI LAIDA

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojam bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas — lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

KAINA: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

PITTSTON

ŠV. KAZIMIERO PARAP. CHORO CARD IR BINGO PARTY

Tarpe įdomių pasilinksminimų, kurie įvyks tuoj po Velykų bus Šv. Kazimiero parapijos augusių choro rengiama card ir bingo party, bažnytinėj svetainėj, sekmadienio vakare, balandžio 19tą, (Šv. Vincento de Paul draugijos rengiamas šokis Casino svetainėj įvyks antrą dieną Šv. Velykų).

Pereitam choro susirinkime choristai išrinko p-lę Oną Liutkevičiūtę kortų vedėją, o choro vice-pirmininką Praną Stočkūną — bingo vedėju. Jų darbštumas yra žinomas ne tik choristams, bet visi rėmėjai gali pasitikėti, kad vakaras bus įdomus parinkime dovanų ir patenkinamas pavaišinimuose.

Užkandžiai, kortų dovanos ir door prizes bus duodama už tą patį tikietą. Tikietai jau pardavinėjami ir choristų draugai, rėmėjai prašomi iš anksto įsigyt.

Kiti komiteto nariai bus paskelbti vėliau.

KATALIKŲ AKCIJA DIDĖJA

Gerb. kun. Viktorui Kupstui užėmus asistento vietą Šv. Kazimiero parapijoje nuo gruodžio mėn. 1935 m., taip pat užėmus veik visų dr-jų dv. vado pareiges, katalikiškoji akcija nuolat didėja.

Kun. Kupsto priežiūra, žymiai sustiprėjo Katalikių Moterų Taryba (National Council of Catholic Women) ir jo rūpesčiu Taryba prisidėjo prie mišių patarnautojų aprūpinimo "cassocks."

Taip pat dv. vadas stropiai rūpinasi plačiau supažindinti dr-jos nares su religiniais klausimais, teikiant pamokas kiekvienam jų susirinkime ir duodant kvotimus.

Sekmadienį, kovo 15-tą, 4 val. po pietų, dr-jos pirmininkės Elenos Greblikaitės pastangomis, jaunamečių skyrius, bažnytinėj svetainėj, surengė socialį susirinkimą visoms jaunamečių ir aug. sk. narėms.

Šiame susirinkime kun. Kupstas skaitė religinio turinio paskaitą — "A Man No One Can Ignore," po ko p-lės Greblikaitės rūpesčiu ir sumanymu visos viešnios buvo pavaišintos karšta arbata ir skaniais užkandžiais.

Šiame susirinkime atsilankė ir diecezijos Katalikų Jaunimo Judėjimo (Catholic Youth Movement) pirmininkė, kuri padovanojo didelį bukietą gėlių užkandžių stalo papuošimui.

A. a. Jona Ivaška, gyv. 313 W. Shawnee Ave., Plymouth, palaidotas kovo 17-tą Šv. Kazimiero parapijos kapuose, Muhlenburg.

PADĖKA SCRANTONIEČIAMS

Marianapolio High School ir College (Thompson, Conn.) tai vienintėlė Amerikoje aukštesnioji mokykla bernaičiams lietuviams. Ji auklėja bernaičius amerikiečius lietuviškai katalikiškoje dvasioje, t. y. įskiepina jaunimo širdin tikrai katalikiškus ir lietuviškus jausmus, priruošia ateičiai dorus, tvarkingus, prityusius, energingus, išlavintus vadus lietuvių visuomenei Amerikoje.

Kiek ji yra svarbi Amerikos lietuvių visuomenei, tai jau nėra reikalo ir aiškinti. Jei Marianapolio Kolegija išsilaikys tinkamoj aukštumoj, tai ir Amerikos lietuvių ateitis bus šviesi; gi jei ji žlugs, tai lietuvybė turės irgi žlugti.

Kadangi TT. Marijonai neturi lėšų išlaikyti kolegijos ir pilnai aprūpinti josios reikalus, tai Kolegijos Rėmėjų Seimas spalių m. 1935 m. nutarė šauktis visuomenės pagelbos, o ypač tikslui pastatyti naują patalpą mokinims (bendrabutį), kadangi toliau nebeturime liuosos vietos.

Šiam tikslui mano vyresnybė išsiuntė mane aplankyti lietuvių parapijas.

Visuomenė regimai jau suprato jį reikalą. Scranton'o Šv. Juozapo parapija štai praeitą sekmadienį, kovo 8-tą, sudėjo Marianapolio Kolegijos reikalams $169.75 (šimtą šešiasdešimt devynis dolerius ir 29 centus).

Klebonas kun. J. Kuras paaukojo $10.00; po $5.00 aukojo: Stepanauskas Jonas, Sr., Stepanauskas Jonas, Jr., Čepaitienė Ona; $2.00 Juozas Lažauninkas; $1.25 Jokubaitis Juozas; po $1.00: Kavaliauskas Vl., Juškevičienė Antanina, Kvedaitis Kaz., Jakševičienė D., Abnoja Ant., Janušaitė Ona, Petukauskas Jurgis, Ralys, Kutas, Runas Ant., Kubilius, Janušaitis Ant., Galinis Sim., Janušauskas, Navickas M., Žurinskas, Zaleskienė Marija, Rekštienė, Klebauskienė, Arlauskas, Kvedaraitienė, Martinkus, Lažaunikas Juozas, Stangeraitė S., Vaičaitis J., Meškauskienė, Žvikienė, Nececkas Jurg., Kantukevičius Pet., Krikščiūnas, Latoza Pr., Zvimblys Jurg., Lapinskas Ad., Raškys Ad., Janulaitienė Ona, Puterskas Petras, Speling, Dr. Pocienė, Stankienė, Sidaraitienė, Skupkūnienė, Jušaitienė, Bielskienė, Galonienė Margr., Česna Vinc., Urba Kaz., Kizalienė Marija, Navickienė, Baltušaitienė, Palauskienė, Ryan, Bakšienė Stefanija.

Smulkesnes aukas sunku būtų surašyti. Taigi jas apleidžiu. Tačiau, visiems tariu nuoširdų ačiū, ačiū, ačiū! Ir Marianapolio Kolegijos ir visos lietuvių visuomenės vardu.

Jei visur atsilieps taip palankiai šiam kolegijos reikalui, tai turime vilties, jog galėsime pastatyti trumpu laiku bendrabutį bernaičiams.

Teatlyginie jums visiems gros širdies ir valios žmonėms geriausis Dievas ir Jojo Motinėlė!

Ačiū!

Kun. Al. Bublys, MIC.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS

PRIVALO ĮSIGYTI ŠIAS KNYGAS:

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS KRONIKINĖS KNYGOS

Surinko ir Išleido

KUNIGAS A. MILUKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ KRONIKA

1868—1893 M.

300 pusl. Popieros apdarais $3.00

AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESIJONALAI IR KRONIKA

Du tomai. 476 pusl. Popieros apdarais $4.50

SPAUDOS LAISVĖ IR AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZUOTĖS SUKAKTUVĖS

(Antra laida)

782 pusl. Popieros apdarais $5.00

Money orderius ir užsakymus siųskite:

"GARSAS"

73 East South Street, Wilkes-Barre, Penna.